د زړه وینا

د

گل پاچا «الفت»

Ketabton.com

اشعار

د الفت ویب پاڼه www.ulfat.de

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

په دې کتاب کښې ځينې اشعار لکه:

ښکلا او هنر- د صلح نړۍ

مينه او دوستي- صلح کل

د بشردوستۍ او بين المللي ملګرتيا، دجهاني اتفاق او اتحاد دصلح اوګډ ژوند تلقين کوي او ديوه عالي فکر او جهان بين نظرپه پيداکولوکښې ښه اغيزه لري.

ښائي چه دا راز اشعار په پښتوادب کښې ډېر لږ وي او ديوه ادبي تحول دآغاز بسم الله ورته وويلی شو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګرانه الفته!

ستاسو دیوان ماوکوت، هغه مخکښې چاپ شوي شعرونه مو خو د غوره اشعارو په نامه نشر شوي دي، دا پاتې شعرونه مو چه اوس راټول شوی دا به په څه نامه شایع کېږي؟ دا ګوندې غوره اشعارنه دي؟

نه! تبعیض مه کوه! غاړه به دې بنده شي.

زما په نظر ستا ټول شعرونه غوره دي، ستا ټول خیالونه ژور اوفکرونه لوړدي، ماته ستا ټولې خبرې ښې ښکاري.

رښتیا! وایي ته خو خبرې نه کوې ته چه داسې ښه شعرونه ویلای شې ولې به خبرې کوې.

ستا شعرونه او ستا نثرونه خو ستا خبرې دي چه د چاپ په برکت هرچاته رسي اوهر څوک پکښې د خپل زړه خبرې اوري.

نو ګویا ته ډېرو خلکو سره ډېره موده او هروخت خبرې کوې.

سید شمس الدین مجروح

دحمل ۲۵- ۱۳۴۱

(c) ketabton.com: The Digital Library

هر گویندهٔ حقیقی را ارمغانیست که بدیگران هدیه میکند.
این ارمغان تهنا پیرایهٔ حروف و کلمات نیست، جستجوی زیبائی در بازی لفظ و صنا یع فریبنده نیست، آهنگ و قافیه نیست ایهام و ادماج نیست، این ارمغان پیام است.
پیام شاعر بدلهای مردم، به اندیشه وتخیل مردم بذوق و عواطف مردم، نه تهنا به کسانی که در قلمروی محدود بسر میرند و در یک روز گار زندگانی دارند.
بلکه در هر جا که دل دردمندی می طپد، و در هر روزگارکه مردم تشنهٔ مردمی و مشتاق پرورش عواطف انسانی میباشند.
الفت شاعر بزرگوار و دوست دیرین من ازگویندگانی است که این پیام را در کلمات عذب وجان بخش، بما ارمغان کرده و بگفتهٔ خودش آنچه را دانشمندان دیگر، در ژرفای چاه فلسفه تعمق مینمایند وی در ماورای ابر های خیال، در سراپردهٔ آسمان دل، در سرادق جهان جان جستجوکرده است.
و اکنون استعداد فطری وی پیام خود رابعنوانهای- چراغ زندگی، زیبائی وهنر،.خاک وطن، صلح، دوستی، سپین غر، دهقانی، بهار و خزان، حا ل، عاقبت، امید، دلهای زخمی، پرواز باز، سرنگونی رایت استعمار، طلوع خورشید، آزادی،و........ در دسترس استفاده گذاشته است.
اگراین قضیه صادق باشد که فضیلت را باید برای فضلیت جست پس این اندیشه های نغز و پیام بشري، کافیست که حضرت الفت را بآوردن وپروردن آن تهنیت گوئیم.

دلو ۱۳۴۰

خلیلی

(c) ketabton.com: The Digital Library

د الفت وینا

د الفت د وېناوو دغه مجموعه ما پداسې حا ل کې ولېدله چې د ښاغلی سید محمدایشان الحسینی الافغانی په ښکلی خط لیکلې سوې وه.

دلته دوو تنو هنرمنانو د خپل هنر پیاوړتوب ښکاره کړی دی. ښاغلی حسینی د نستعلیق د هنر ښکلا، او ښاغلی الفت د وینا او شعر ښکلا.

دوو تنو پخو او پیاوړو هنرمنانو لاس سره یو کړی ، او دغه ښکلې او ګلالی مجموعه ئې تخلیق کړې ده!

دلته دوه هنره سره یو ځای سوی دی، د انساني استعداد دوو برېښناو ځلاکړې ده دوو قلمو خپل مهارت او ښکولو نه انحورکړې ده، ښکلې وینا په ښه خط لیکنه زمونږ د اسلافو ښکلئ میراث دی، او خوښ یم چې دا مجموعه د دغو دوو لرغونو هنرو، یو بشپړ اوکامل مظهر وینم.

ښکلا او جمال په کائناتو کې مختلف مظاهر لري، که د وینا په معنوي اولفظي سمون او جوړښت کې ځان ښکاره کړی، نو لکه د الفت شعر داسې خوږ او خونده ور او جذاب سي خو که د تورو اوکلماتو په ظاهري لیکنی او انځور کړنی کې ظهور اوتجلاو کړي، نو لکه د ښاغلی حسینی غوندې ښکلی او زړه وړونکی خط سي.

دا دواړه نفیس هنرونه دي، د دواړو د الهام سر چینه یوه ده، او هرکله چې له فیاض منبعه د جمال تجلیات ځلیږي، او خپرېږی، نو په کائناتو کې آرت اوصنعت او جمیل فنون روزی. شعر اوښکلی خط، د دې جمالی فعل او انفعا ل دوه کښلی مظاهر دی.

د ښاغلی حسینی دغه جمال آفرینی خو زموږ د وطن د یوه پیاوړی خطاط مرحوم جناب مغفورسید عطا محمد شاه قندهاري د هنري مکتب یوه مغتنمه نمونه ده چې د پښتنو د فنان ذوق نمایندګی کوی.

اما د الفت وینا!

دلته هم د ښکارندوی د وینا ټینګار اوصلابت، د خوشحال خان د کلام سلاست او مهابت او د رحمان بابا رقت او د زړه درد ګرده ښکاري، دلته صنعت او جمال په مختلفو جولوکې نخاکوي، دلته د قندهاری سید روح د خوشحال او رحمان سره لاس ترغاړه ګرزی!

زما د الفت تر منظومې وینا، د ده منثورې ټوټې خوښې دي. دی شاعر اوفنان دئ!

د ده نثر هم شعر دی! خو نظم ئې هم هغسې خوند، هغسې ښکلا، او هغه جمال لري.

دی د خاصو خاصو افکارو په پروربنت او تصویر کې استاد دی، نوی نوی نکات پیداکوي د ژوند انه عمیقو اسرارو ته ملتفت دی، د طبیعت بسیط اوپلن ډګر د ده د مطالعې او غایر نظر جولانګاه ده!

(c) ketabton.com: The Digital Library

د الفت په وینا کې د نوی دنیا د نوی فکراو مدني تحولاتو اغېزې ښه ښکاري، خو دی د کنړ د ځنډو د ښتنو په کوډغلو هم ورننوزی، د خپل قوم په دردونو ځان خبروي له لغړ دهقانه سره د پټې پر پوله کښېني او په داسې وینا ځنی ږغېږی، چې هغه له الفته دکه وی! د زړه له درده حکایت کوی، اوهغه څه وايي چې نو رخلق يې نسي ویلای.

نو زه پر دغوپاڼو (دالفت وینا) نوم ږدم.

داځکه چې:

زه په دې اشعاروکې د الفت اومحبت تجلیات وینم.

رنګینه شعر مې مه بوله خبری:

دا روان ځما د زړه د وینو رود دی.

کابل. جمال مینه. د اسد څورلسمه ۱۳۴۱

عبد الحی حبیبی

(c) ketabton.com: The Digital Library

د الفت اشعار

چه د پښتو ټولنې له خوا ماته د نظرئې دپاره راکړی شوی وو، ماوکتل، په دې مجموعه کښې نوی آثار او څه پخوانی غوره اشعار را غونډ شوی دی.
اشعار عموماً دوه جنبې لري:- يوه ئې د ژوند او بله ئې د خوند ده، د ژوند پلو ئې حکمت او د خوند پلو ئې کيفيت دی.ژوند بې خونده کيدی شی، خو خوندبې ژونده نشي کيدای!
مګر د شعر کمال دادي چه حکمت او لذت دواړه پکښې واغږل شی.
د الفت په غوره اشعارو کښې د کيفيت پله درنه ده، اوپه نورو اشعارو کښې ئې دحکمت پلو ډېرکوښښ شوی دی.
زما په عقيده که شاعر د خپلو خوندورو اشعارو تکرار لازم وبولي نو څه دباک خبره خو به نه وی! د دنيا ټولې مشهورې ژبې د ليکوالو او شاعرانو د قلم په قوت لوړ معيار ته رسيدلي دي. شعر بايد د ژبې له پلوه د فصاحت اوبلاغت لرونکی وی چه د ژبې ادبي معياراوچت کړی شی. او دمعنی له پلوه بايد د څه داسې الهاماتو درلودونکی وی چه د عصر اوزمانی پيغام ورته ويل کېدی او د قوم د فکر د تنوير او د ذهني تربيت موجب ګرځېدی شي! د ښاغلی الفت په شعر کښې دغه مزايا ليدل کېږي. په تېر وختونو کښې چه چا د الفت صاحب اشعارلوستی دی بې تاثيره ترې نه دي پاته شوی، اوپه پشتنی جامعه اونوره نړی کښې ئې ښه شهرت حاصل کړی دی، پښتو ژبه د پخو شاعرانو کلام او ديوانونو ته زياته اړتيا لري ځکه چه د ژبې او شعرنسبت يو تر بله داسې دی لکه د بدن اوساه تعلق، نو زه په خپل نوبت د الفت صاحب اوداسې نورو شعراؤ د کلام د مجموعو د نشراو چاپ طرفداريم.او د پښتانه جامعې د پاره يې ګټورکاربولم.

۲۸ د حوت ۱۲۴۰ قيام الدين (خادم)

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښه منه

د وطن له مشهور اومنلي خطاط ښاغلی سیدمحمد ایشان الحسینی الافغانی څخه ډېر خوښ یم چه زما دغه اشعار يې پخپل ښکلی خط صورتاً داسې ښایسته کړل چه د نظر د خاوندانو نظرجلبوي او د هر چاسترګې پرې خوږېږي.

هماغسې چه یو شعر د ښه آواز په برکت او د موسیقی په ملتیا بل کیف او اثرپیداکوي ښه خط هم د شعرښکلا او رڼا ډېره زیاتوي.

کله چه یو هنر له بل سره مل شي او یو ښایست په بل کښې حل شي نو هغه څه ترېنه جوړشي چه سترګې ئې په لیدو، غوږونه يې په اوریدو او زړونه يې په مینه اومحبت نه مړېږي.

که چېرې یوه ډېره ښکلې سندرغاړې چه له ډېرښه صورت سره ډېرښه آواز او د موسیقی هنر هم ولري او یوښه شعرپه مجلس کښې په ساز او سرودکښې ووایي یقیناً بې اغیزه څو چنده کېږي.

ښه شعر په ښه خط همدغسې وګڼه.

ښائي چه د دې کتاب ځينې اشعار هم داسې وي چه له حسن خط سره د لفظ اومعنا حسن هم ولري او نورٌعلٰی نورٍ ورته وویلی شو.

د دې اشعارو په چاپولوکښې دپوهنی دتجارتي مطبعې د ښاغلی رئیس او د طباعتي مدیر او نورو کارکوونکو حسن قبول او ښه مرسته هم د تشکر وړ ده ځکه چه په ډېر لنډ اوتنګ وخت کښې ئې د دغه کتاب چاپول په خوښۍ ومنل اوله ډېر ژر چاپولو سره ئې دښه چاپولو ډاډ هم راکړ.

د پښتو ټولنې د ښاغلو غړو او مسلکی مجلس ښه نظرچه د دې اشعارو د چاپولو په تصويب کښې يې ښکاره کړ د ډېر قدر وړدي ځکه چه بې د دوی له نظريو او منښت څخه دا کتاب د پښتو ټولنې له خوا نشو چاپېدلی.

د دې کتاب لیکل په ښه خطاط او بیايې په آفسېټ چاپول د مسلکی مجلس د تصويب او د واکمنې جرګې دمنظورۍ برکت دي چه زه ورته په درنه سترګه ګورم.

ګل پاچا (الفت) د زمری ۱۵ مه

۱۳۴۱

(c) ketabton.com: The Digital Library

فهرست

سرلیک ... مخ

شاعر ... 1
ښکلا اوهنر ... 1
دصلح نړۍ ... 3
مینه اودوستی ... 5
صلح کل ... 7
ابتکار ... 7
ژوند ... 8
دمونږ دسفریوه خاطره ... 9
دهقانی ... 10
دوطن محبت ... 11
دوطن پالنه ... 12
گرانه وطنه! ... 13
دوطن خاوره ... 15
سپین غر ... 16
په باغ کښې ... 18
آزادي ... 20
دزړه شکوه ... 21
دژوند ډیوه ... 21
پسرلی راغلی ... 23
دبهارفیض ... 24
دخزان سندره ... 25
دمني خاطره ... 26
په وربل باندې گرد ... 27
دحسن جلوه ... 28
ملت اوممملکت ... 28
لوی افتخار ... 30
ویده گوجر ... 32
ناڅاپی کانی ... 33
تنگی اوریا ... 37
عاقبت ... 38
زما حال ... 39
دامیدرڼا ... 40
لمره! ... 40

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوطن ترانه.. 42
دافغان ترانه 43
ديووالی ترانه 45
دمعارف ترانه.. 45
استعمارچيان 47
علم او معنا 47
دپلار توره.. 48
نه ځي 49
ښکاري باز 50
زخمي زړه(۱) 52
دشاعرنظر 59
څه ګورم.. 60
غريب ماشوم.. 61
خوارحسن.. 62
همدردي 63
حسن اونظر.. 64
بډای.. 65
ماشوم 66
غزل 67
دنازميرمني.. 67
په ليلی پسې ځم 69
خومره به ښه وی 69
څه يم 71
زما ګناه 71
زما خوب.. 72
انسان 73
څه جوړشوه؟.. 75
عدالت.. 76
دوه ماموران 77
دحق جذبه.. 79
خاورې اوګردونه.. 79
علم اوپوهه 82
سرپيتوب.. 82
همدردي 83
سياست 83
بې قدري 83

(c) ketabton.com: The Digital Library

ديمركراسي..... 84
دروح اطمينان 84
صبر..... 84
ددنيا قانون..... 85
يوسف اوزليخا..... 85
فكراومينه 86
آشنايي 86
فكراو كار..... 86
بې خبري..... 87
علت اوسبب..... 87
دهقانه 88
شعر 88
مات كودړى 88
خوشحالي 89
تور او سپين..... 89
شعراو حكمت..... 91
سپين او تور ديوان..... 91
حقيقت..... 92
ثواب 93
دشاعرشعار..... 93
دالفت پيژند ګلوي او ژوند پيښې..... أ

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسم الله الرحمن الرحیم

شاعر

څه رندي اوڅه شورڅه مستي　　څه بلبل غوندې ګل پرستي
دعشق اوربانډې سوی ستي　　دشاعر ده همدغه هستي

لکه ګل جګرخون او خندان　　دبهار په وږمه پرېشان
په وربل په کاکل دجانان　　لکه تاج وي په سر، سرګردان

نرم زړه دعیسی خوښوي　　خوفرعون اوقارون غرقوي
دنمرودتېول بتان ماتوي　　دښایست بت ته سرټېټوي

له هرقیده آزاد زنداني　　دعشق غم ګڼي تاج سلطاني
ورسره شامدام حیراني　　سرکښې فکراوخیال جهاني

نه يې يارچېرې شته نه ربار　　خو آرزو ورسره ددیدار
خدای خبرڅوک راځي په دې لار　　لري ډېرنامعلوم انتظار

ښکلا او هنر

په هرځای کښې په هرچاکښې چې ښکلاوي
دیورپ دافریقې که داسیاوي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دنظرخاوندپه مينه ورته ګوري
مسلمان وي اوکه ګبرکه ترساوي

دلته فرق دامريکې اود روس نشته
ښکلي ښه دی که دهرسرددنيا وي

ذوق اومينه خدای آزاده پيداکړې
شاعران له قيداوشرطه بې پرواوي

پټنګان ورسره عشق لري هرګوره
دډيوې ځای که مسجد که کليسا وي

ښه آهنګ چې په هرسازکښې وي موزون دی
که رباب وي که شپيلۍ وي که داريا وي

ننداروا وتماشوته به ورځمه
دهرچاپه ساز چې ښکلي په ګډاوي

چې په هره ژبه وي ښه شعرښه دی
که زما وي که دتاکه دبل چاوي

ښه تابلودهنرمن خوښ وي هرڅوک
که دچين وي که دهندکه دبرماوي

په الفاظوکښې وي ډېراختلافونه
يوله بله متفق اهل معنا وي

ددوستۍ کورکښې دتوراوسپين فرق نشته
په هرچاکښې چې وي مينه خوښ زما وي

په سپين مخ چې توري زلفې راخوري شي
دبنايست دډيوې لاښه تجلا وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

تورله سپين سره ښه ښكاري سپين له توره
څه به ښه وي چې يوبل سره پخلاوي

دهنرصنعت اوحسن په عالم كښې
هريوګل چې په هر رنګ كښې وي زيباوي
ښكلى مخ له هرې خواچې راښكاره شي
د الفت ستركوليدلى لاپخوا وي

دصلح نړۍ

هغه ورځ به بختوره وي هرګوره

چې دسپينو زړونه تورنه وي له توره

كركه نه وي يوله بله محبت وي

ورورولى صلح صفاوي ښه نيت وي

مرورخلق يوبل سره پخلا شي

نه چې غوښه او چاړه هغه او داشي

بشري دوستي قايمه په جهان وي

خوښ په صلح هم كافرهم مسلمان وي

نژادي توپيرهيڅ نه وي په دنياكښې

نه په شرق اونه په غرب نه امريكاكښې

(c) ketabton.com: The Digital Library

استقلال منلی حق دهرملت وي
خوقایم په ملتوکښې اخوت وي

داخورنګه ساز آواز دهېوادونو
شي یوه ارکسترا د ولسونو

دګېژونداصل واساس اصلي منظوروي
جهاني عدل وانصاف صحېح دستور وي

هرملت په هرنظرکښې وي ښاغلی
که په هررنګ وآیېن کښې وي راغلی

سرېتوب وي محترم په هرلباس کښې
په زري جاموکښې وي که په کرباس کښې

داسې وساتي هرڅوک خپل مسلکونه
چې ونکړي یوله بل سره جنګونه

ټول جهان ددوستۍ کوروي سرترسره
دجنګ ویره شي له زړونو نه بهره

زورتړلی وي دصلح په قانون
مهارشوی مست اوښان وي دجنون

تویول دوینوشرم او پېغور وي
شرمنده ذلیل سرتیتی ظلم زوروي

(c) ketabton.com: The Digital Library

جنګ شي هرچېرته دصلح بيرغونه
شي په سمه لارروان سياستونه
دانسان زړګى له جنګ اوجګړې تورشي
توره ماته شي اوجوړورنه څه نورشي
خوله نه وي علامه دخجالت
په خدمت خولې کېدل وي شرافت
يوله بله محبت مهرباني وي
د „الفت“ هيله اوفکر جهاني وي
زه له تاځنې ځاريږم ته له مانه
که جداهم وي زماآيين له تانه

مينه اودوستى

مينه ګلزارته بلبلان راولي
بلوډيووته پتنګان راولي
شاه دګدازړه ته نژدې کاندي
دخوارجونګړې ته سلطان راولي
که يوپه ځمکه بل اسمان کښې اوسي
ځمکې ته ستورى داسمان راولي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دخوارعاشق ددلداری دپاره

په توره شپه ماه تابان راولي

ښکلی چې ګورم ګېڼی مې نيسي

مينه په مابانديْ پېرېان راولي

ګوره په سپين مخ باندې توري زلفي

توره شپه خنګه مهرويان راولي

په ښکلومينه دهرچاراځي

خواران زما مينه په ځان راولي

دغريبانواو بې وزلو دوستي

سړی په خيراوپه احسان راولي

زړونه باغ شي ددوستۍ په هوا

دښمني زړونوته خزان راولي

دوستي دجنګ اوجګړومخه نيسي

صلح وسلام امن وامان راولي

يودوست دبل دوست دخوښۍ دپاره

خواري زحمت تکليف په ځان راولي

دتورو سپين اوسره دوستۍ خاطرته

سپين مخ سرې شونډې تورچشمان راولي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دستړګوکورکښې سپین اوتورچې ګورې
درته دګډ ژوندشا هدان راولي

صلح کل

له واړه ګوره راوځه لوی جهان سره اشنا شه
خپل اوقام نه راوچت شه له انسان سره اشناشه
له هګی نه رابهرشه په قفس کښې مه اوسېږه
له دې تیټې هواپورته له طیران سره اشناشه
دزمان مکان په قیدکښې اوسېدنه اسارت دی
محدودمه اوسه هرګوره لا مکان سره اشناشه
دبندې فکرخاونده دوهمونو نظربنده!
که ذهني آزادي غواړې له عرفان سره اشناشه
که دځان په شان انسان ته درېدلی پې سرکوزی
ځان دې نه دی پېژندلی له خپل ځان سره اشناشه
چې دجاه وجلال بت ته په سجده بانډې نسکورېې
بې ایمانه راته ښکارې له ایمان سره اشناشه
چې سړی هرڅومره لوی شي ترځان لوی سره آشناشي
والاشان سره آشناشوې دخداې شان سره اشناشه
دجهان تاریخ ته ځیرشه دبدلون اړخونه ګوره
کُلّ یومٍ هُوَفي شاٍن دی له هرشان سره اشناشه
اور،اوبوسره دې کار دی په خوړوترخوژوندی پې
صلح کل شه ! داضدادو، خاندان سره اشناشه

ابتکار

فراخی کښې خوشحالي مبتذل کاردی
په تنګسه کښې چې وي خوښ داابتکاردی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ناوې خوښه په ډولۍ کښې ده هرګوره
رقاصې لره پراخ میدان په کاردی

یوچین کښې بل په کوټ پتلون کښې خوښ وي
څوان دپېغلې زوړ دکونډې خریداردی

دیارغیږکښې که وي هرڅوفشارونه
په همداسې مضیقه کښې خوښ دلداردی

کوټنۍ کښې زاهد خوښ په ریاضت دی
عیش عشرت څخه بېزاره پرهېزګاردی

مجاهددحق دلارې چې هرڅوک وي
دخلیل په شانې خوښ په سره انګاردی

دکوګل په تنګ قفس کښې زړونه خوښ دي
چې لاس تنګ شي نودګېډې عمرخواردی

ګېډو خوښ وي دکندو خولې ته چې ګوري
مین ګوره! خوښ په تنګ خوله دیاردی

ژوند

لاس به وانخلم له ژونده که مې دواړه لاسه پرې کا
څم په سر دژوندپه لاره که مې څوک پښې ارې کا

که مې وکاږي دوه سترګې ژوندته ګورمه په مینه
زړه له ژونده نه تورېږي که ژوندون توري تیارې کا

دنمرود په اورکه سوزم له ژوندونه بېزارنه یم
دبلاپه خوله کښې هم لا،ژوندون ماته اشارې کا

ژوندمې خوښ دی په هرحال کښې دژوندمینه راسره ده
همدغه مینه په زړه کښې راپیداښې ښې اسرې کا

ژوندقوت دی حرکت دی مخکښې تګ دی محبت دی
دژوندون دباغ بلبله شپه او ورځ دغه نارې کا

(c) ketabton.com: The Digital Library

مایوسي لویه ګناه ده مرګ دی مړینه ده فناده
په امید ژوندون ته ګورم که چرې راته تېرې کا
ژوندچې هرڅنګه وي ښه دی هرڅوک غواړي چې ژوندی وي
مګرژونددغلامۍ دې خدای برباد خاورې ایرې کا
که نورهېڅ نشئ کولئ وچ اوشنډشئ غلامانو
غلامان چې پیدانشي باداران به بیچارې کا

دمونشن دسفریوه خاطره

دلته بل رسم و رواج بله دنیا ده
مینه پټه چانه ده برالاده
ښکلول غیږکښې نیول دنورومخکښې
که په خوښه اورضاوي خه پرواده
په غلانه دي په ښکاره دي یاراني
نه هجران شته نه دهجرتراني
بې ربړاره وصالونه شامدام دي
نشته کودې نه تعویذنه شکراني
که په ګل پورې سینه مړې بلبله
که دشونډوښکلول وي یوله بله
نه پېغورشته نه رټل شته نه تورونه
که هرچا له ځان سره څوک ګډوله

دهقاني

دهقاني ثومره ښه کاردی هردهقان سړی مالداردی

لري مېږي اوپسونه شنه پټی اوشنه باغونه

همېشه په شنوباغچوکښې پاس دونوپه سروکښې

نغمې اوري دبلبلو وینې ښې غنچې دګلو

دخپل لاس له برکته اوله خپل عالي همته

له سپېروخاوروخپل ځانته خپل اولاداوبل انسان ته

خوندورښیان پیداکړي داتیاره جهان رڼا کړي

وچ ډګراوبیابان کړي شاعرته ګلستان

په خوړومېوومرغان په ګلانو بلبلان

کړي خوشحال له خپله ځانه ټول دده ښې ثناخوانه

که غلې اوکه مېوې دي که دګلوښې غنچې دي

که طعام که فاکهه ده که دښه ځای ننداره ده

ددهقان دلاس اثردی دهقاني ثه لوی هنردی

ددهقان دبازوزوردی چې نن داجهان سمسوردی

جغ اوسپاره ددهقان آبادي ده دجهان

دادښکلوښه لباس داد چاپه سرالماس

دبډای کورکښې سره زر داښایسته ښکلی زېور

ددهقان دکارحاصل دی پرې پوهېږي چې عاقل دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

لاس تنهاکی ددهقان

درګوهرلاس کښې دخان

دوطن محبت

دوطن په محبت باندې قسم خورم
چې دځان له غمه زیات دوطن غم خورم

دوطن دشرف سپریم نه ویریږم
که دتوروګذارونه دم په دم خورم

داخوږې، غوږې ګولې دې وي دنورو
دوطن دفاع کښې زه ګولۍ دبم خورم

کفن نه غواړم دژوندجاموکښې دروم
دجنت باغ کښې میوې رقم رقم خورم

یم پرهېزدبې ننګۍ له خوراکونو
په غیرت ګټلې شی به ولې کم خورم

دوطن داعتلاتړی یم ځکه
لکه ګل هره شپه څاڅکی دشبنم خورم

زه هغه یم چې تل ننګ په وطن خورمه
هغه نه یم چې رشوت سود اوسلم خورم

چې په سرمې دوطن خدمت منلی
څه پرواده که خپل سرلکه قلم خورم

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوطن پالنه

لکه شمع که ځان وسوزې په اورته
نوبه هله کړي رڼا مېنه اوکورته

که فرهادغوندې دي غرونه سوری نکړه
دشيرين وطن په عشق کښې بې نامتورته

په خولوبې دتندې که آبياري کړې
دوطن دګلوباغ به کړې سمسورته

که په اوراوبوکښې تېغ غوندې غوټه شې
نوپه سربه ددښمن شي هله سورته

لکه ونه که بارنکړي په سرپېتې
وبه نه شيندي خوره مېوه هرلورته

که دبادپشان دې ځان کړسرګردانه
نوبه وچې کړې خولې له مخ دوورته

دېنبې غوندې ځان ورکړه حلاجې ته
چې کړې پټ دخپل وطن لوخ اوسرتورته

(c) ketabton.com: The Digital Library

که دځمکې هومره لوی بې حرکت کړه
تنبلي اوسکون بوله لوی پېغورته

دوطن آب وآبرودې که شوه تویه
په سیالانوکښې به سرجګ نکړې نورته

دا اوبه چې ته یې څکې دوطن پۍ دي
نووطن بوله په شان دخپلې مورته

چاچې ایښی په دې تي درسره خوله ده
هغه خوراو ورورګنه دسترګوتورته

هېڅکله په بدنظرورته مه ګوره
لکه ځان دهغه هم اوسه غمخورته

په „الفت“ به بېګانه اوپردي خپل کړې
وبه نکړې دغه کارپه زراوزورته

ګرانه وطنه!

ګرانه وطنه! څومره زیبایې
جنت دځمکې زړه ددنیا یې

ښاغلی تاج ته دایشیایې
وړدستایلوته په رشتیایې

(c) ketabton.com: The Digital Library

لعل وګوهرشته ستابدخشان کښې
تمدن خورشوستا په جهان کښې

ننګيالی تادی هروخت روزلی
ښه ښه څوانان دی تازيږولی

کارنامي ستادي تاريخ ساتلی
ستافرزندان دي څومره غښتلی

زمريان پراته دي ستاپه لمن کښې
تل پسرلی وي ستاپه چمن کښې

دوطن وروڼوبياشئ راپورته
دښمن پري نږدئ خپل کلی کورته

دتوري غږ موتللی هرلورته
څوک تينګيدی شي زمونږه زورته

مونږ دي مات کړي ډيرقوتونه
مونږ لاندې کړي ډيرهيوادونه

ښاغلی نسل دآرين يو
يومومذهب دی ديووطن يو

فخرمويودی لکه يوتن يو
مين په هرګل دخپل چمن يو

(c) ketabton.com: The Digital Library

شاه اووطن نه ټول قربانیږو

ځای دغیرت دی کله دریږو

دوطن خاوره

چې کېمابوټی پسې ګرځي څوک په سمه اوغر

دوطن خاوره ده کېماورکړئ سراغ اوخبر

له سپیروخاوروپیداکیږي څه چې غواړي بشر

که زحمت واخلي په ځان باندې اولري څه هنر

په کاراوزیاربانديې له توروخاوروزرجوړیږي

دکاریګردلاس تڼاکونه ګوهرجوړیږي

ستاکه خوراک دي که پوښاک واړه له خاوروپیدا

حیف وافسوس دی که آباده نکړې خپله بېدیا

یاپرېږدې خاورولاندې پټ خپل معدنونه وړیا

څه چې لری وایې خلې ته په ګران قیمت له بل چا

نفت په کاله کښې تاپیپونه ګرځول ورپسې

اوبه منګی کښې وې ته تږي ګرځېدلې هسې

وړی زمونږدي اوښرې اخلوله بل ځنې تل

پوټکی زمونږ دی جوړوي ترېنه بوټونه یوبل

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګلان زمونږدي بوي پې دپردیوبلبل
هرڅه لرو خو ده خالي زمونږلمن اومنګول
راشئ چې وغږووسترګې شاوخواوګورو
ښکته اوپورته سمه غرخپله صحراوګورو

خلق غرونه کینې پکښې راز راز خزانې لټوي
زمونږ ځوانان پکښې دسوو وچې خادې ټولوي

څه چې پیداکړي هغه اخلې خپلې شپې تېروي
ځمکه که کینې نورڅه نکړي جنازې ښخوي
نورولره وسپنې فولاد اوماشینونه جوړکړه
مونږ تري ناقص اسباب اوپخ لرونه جوړکړه

سپین غر

چاویل چې کوه قاف نه هغه خوا یوه کلا ده
ښاپیریان پکښې اوسیږي پکښې بل شانته هوا ده
پیره داریږي یوسپین دیودی ورنه وېره د هر چا ده
څوک پردی نشي ورتللی لاریې سخته ده بیشانه
داقصه مې اوریدلې په یووخت کښې وه له چانه

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوس پوهیږم هغه سپین دیو   داسپین غردی ننګرهارکښې

دخیبرله دروازې نه   دې خواپروت دی سخته لارکښې

بې پښتونه بل څوک نشي   ګرځېدلی دې ګلزارکښې

چې له شنوزمریوډک دی لري هسې لوی ځنګلونه

په هواکښې یې تل ګرځي سپین بازان کوي څارونه

ښایسته له هروطنه   اوله هرملکه زیبادی

تورنښترېې تورې زلفې   تک سپین مخ یې دلیلادی

سپین سپیڅلی ښکاره کیږي   ته به وایې سپین سبادی

دسپوږمۍ اودنمر کوردی ځکه هومره دی روښانه

هرسحرېې له کنډوه نمراخیږي له آسمانه

پاس دغره په سرځلیږي   تجلی دپلوشوده

نمرسپوږمۍ پکښې ځان ګوري   آیینه دپرښتوده

تکه سپینه رڼا بریښي   درحمت دنورورشوده

هسې ښکاري لکه داچې دملکوکوه طوروي

له اسمان نه وریدلی په دې ځای سپیڅلی نوروي

دجنت دباغ ورمې دي   چې هروخت دلته لګیږي

درنوستوروډیوې دي   پکښې هره شپه بلیږي

له صیاده ویره نشته   زرکې خاندي هوسیږي

دپښتون لویه ځانګوده کاڼوګټونه تیاره

خدای دې نه کاچې پردی به کله مومي ورته لاره

(c) ketabton.com: The Digital Library

هرې خواته یې بهیږي جړوبی اوابشارونه
دشرابو اوعسلو پکښې شته دي ډک رودونه

ښه لمن لري سرسبزه پکښې مېشت دي ولسونه
ښایسته ښې منظرې دي پښتانه یې ننداري کړي

دسپین غره تورې لښکرې دښتروېي پېرې کړي
دامتل دی پښتونکښې په لوی غره دخدای نظروي

دسپین غره دپاسه ځکه تجلی شام وسحروي
نمر لا خرک نه وي وهلی درڼا هلته اثروي

کوه طورغوندې ځلیږي خوافسوس چې موسی نشته
چې الهام ورڅخه واخلي هغه لوی رهنمانشته

په باغ کښې

ښکلی باغ تازه چمن ودګلانو
شین سحراوشوروشرو دمرغانو

په سل قسمه اوازونه ښې نغمې وې
هرطرف ته دبلبلوترانې وې

یومرغه ویل داخومره ښه دنیاده
ښکلی بڼ تازه ګلش تازه هواده

(c) ketabton.com: The Digital Library

پـه دې شنوپاڼوکښې ژوند ډېرغنیمت دی

ددې باغ خوږې مېوې څه لوی نعمت دی

مګروېره ده په کارله صیادانو

له بې رحمه بې انصافه انسانانو

تنګه کړی په مونږ دوی دغه فضاده

ددوی وصف ګوره یسفک الدما ده

یوبندې کړي په قفس کښې چې ویېره

بل په سره اوربانـدې نیسي چې کړېږه

کاشکی نه وای پیداشوي انسانان

دادسختوزړونوخاوندان

له بل لوري ورته غړشو داخه وایې

ته چې دغه شینکی بڼ دارنګه ستایې

داخوخپله هسې نه دی پیداشوی

انسان ډېرزیاراوزحمت پکښې ویستلی

که انسان نه وی دا باغ وچه میره ده

ښایسته کړی خوانسان دا منظره ده

بې باغبانه دغه باغ نه پاتې کېږي

داګلش په سپېره ډاګ باندې بدلېږي

په جهان کښې که بې رحمه صیادان شته

ورسره ډېرزیارویستونکی دهقانان شته

که یووینې تویوي اوخونرېزي کړي

بل په کارکښې شي خولې عرقرېزي کړي

دیوه لاس کښې که توره اوټوپک دی

دبل لاس ګوره تناکوڅخه ډک دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ای په سروګلومینو نندارچیانو
هېروئ مه کاراوزیاردباغبانانو
دهقانان لري په تاسوډېرحقونه
دهمدوی دلاس پیدادی داګلونه

آزادي

په شړۍ کښې ښه یم زه آزاد فقیر
نه وریښموکښې چینجی غوندې اسیر
په خمتاکښې حرازاد ښه دی سل ځله
له غلامه چې لباس یې وي حریر
دوژغنوپه کېږدی کښې که آزاد یم
یوویښته به یې ورنکړم په کشمیر
په ویجاړه کښې مرغه ځاله کښې خوښ وي
په قفس کښې دسرو زرووي زهیر
چې مرغان په هواوینم چرګ په ځمکه
راته یاد داسارت شي بدتاثیر
همېشه اسیرمرغه دي خوړل شوي
اوښکې یې بالښت دخان اومیر
له لیندی داسارته چې څوک خلاص شي
بې وزروپه هواځي لکه تیر

(c) ketabton.com: The Digital Library

دزړه شکوه

ګلونه ډېردي ګلرخان نشته — دګلوخواکښې بلبلان نشته

ننداري شته دي سترګوردپاره — دسترګوروقدردان نشته

مطلب دپاره تګ راتګ ډېردي — مینه پالونکی آشنایان نشته

په باغ وبڼ کښې تازګي ګورم — تازه فکرونه نن زمان نشته

دلوبومنډومیدان جوړشوی — میدان دفکردجولان نشته

په ادیرو به ګلان راشنه شي — په مړوتاثیرنوردباران نشته

په خوله ډېربنه دی زړه یې بنه نه دی — بنه فکر نشته بنه ګمان نشته

مین په ګټه زړه شي دګټې — سنګدلان ډېردي موم دلان نشته

دزوراو زروغلامان ډېردي — دلته دزروصاحبان نشته

هوا هوس کړه خلق مریونه

آزاد هوس نه یوانسان نشته

دژوند ډیوه

شپه دوصل وه مجلس ودیارانو

دمینو د دردمنو رنځورانو

دژوندون ډیوه دعشق په اور رڼا وه

دخلوت کورکښې دحسن تجلاوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې کتل مې له کوم لوري پتنګ راغی
لوغړن او تلولی په غورځنګ راغی

ډېربېتابه و چې ځان ستي په اورکړي
سمدلاسه ځان په اوربانـدې نسکورکړي

دتن پېټی له خپل ځانه کاندي لري
کړي پيداځانته دروح نوري وزري

کوم زړه سواندی ورته ويلی ګوره سوزې
ژوندون شه دی په دنياکښې يوڅوروځې

دومره پاتې شه چې ووينی سباته
په رڼاورځ يوځل وګوری دنيا ته

پتنګ ووې زه مين په دې رڼا يم
له قديمه په ډيوه بانـدې شيدايم

زما ژوند لکه ډيوه دځان سيزل دی
ځان ساتل له سوزېدونه مړه کېدل دی

ډيوه هغه وخت ژوندی وي چې بلېږي
مري هغه وخت چې له اورخخه بېلېږي

زمونږ مرګ اوژوندله نوروفرق لرينه
له سېزلو نه نجات دی زمونږ مرينه

سوزوساز د زندګۍ نه تماشاده
بې رڼا اوسېدل مړينه اوفناده

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه دعشق له نوراونه ناره وېرېږم
دخیلل په شانی سرولمبوته لوېږم

پسرلی راغلی

باغوانه زېری مې درباندې پسرلی راغلی
وخت دګلانواوموسم دېرګلالی راغلی

داپه سحرکښې غوړېدلی دګلاب غوټۍ ده
که دښادۍ په ورځ دسروزروتالی راغلی

دغه شنې پاڼې دي چې ځان پکښې سوسن پټ کړی
که له جنته دخلعت ښایسته کالی راغلی

بلبله ګرزي خپل پردی باندې دازېری کوي
چې ګل ته ګورئ بیازماښایسته لالی راغلی

اوزي صحراته ښایسته جونی ګلانوپسې
دفرش دپاره غورو رغوته شنیلی راغلی

بیا د"الفت" اومحبت ناري بلبله وهي
په ګرمجوشی کښې بهارخومره بریالی راغلی

(c) ketabton.com: The Digital Library

د بهار فیض

پسرلی بیاراغی وطن ته له فیضانه سره

بیايي راوړی ډېرګلونه دي له ځانه سره

په یوه میاشت کښي ګوره حمل[۱] په غوایی شي بدل

پسرلی دغسي کومک کړي له دهقانه سره

واړه جهان ګل وګلزارشه دبهارله فیضه

مینه پیداشوه دهرچاله دي جهانه سره

په غورو رغوکښي دګلانو چمنونه وینم

سل آفرینه په بهارله دي احسانه سره

دغوټۍ زړه په باغ کښي تنګ شه دصحراپه ارمان

ریدي دامان ته دي وتلي ارغوانه سره

زمکي آغوستی سرترپایه شنه جامه دجنت

ځکه سیالي کوي له شنه ډنډ داسمانه سره

چي شنه پټي سمسورباغونه دلته هلته وینم

دهقانه ستا دي کور ودان وي له باغوانه سره

---

۱ : دپسرلی لومړی میاشت حمل او دوهمه ثورده چي حمل په لړ لفظي تغیرورغومی اودګېډی بچی ته وايي اوثور دغوايي په معنی دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دخزان سندره

خزان راغی رنګ وبوی لاړه له ګله
ځکه چېرته غلی شویده بلبله

داشني پاڼي ورځ په ورځ ګوره زېړېږي
سرسبزي اوتازه ګي بې وبايلله

پاڼي رېږدي لکه زړونه دخوارانو
دخزان سېره سيلی ولګېدله

زېړي پاڼي چي رېږي خو رالوېږي
ځکه اخلي رخصتونه يوله بله

هغه پاڼه سيلی وېوړه کومې خواته
چي زما اوستا په سرسوری کېدله

او س کابل دخوارغريب تاتوبی نه دی
ګذاره په دي هواکښې شوه مشکله

له کابله د خوارانوکډې لېږدي
ننګرهاره! ته اوس ښه يې له کابله

چي هرخوک پناه دروړي په بده ورځ کښي
ته يې ساتي ديخنی له چپاوله

ستااوبه لکه غومبسي چيچل نه کا
ستا هواده بې آزاره معتدله

تاساتلی تازه ګي اوسرسبزي ده
دګل پاڼه دي خزان نه وژغورله

دکابل خوبان طواف ستادګلشن کړي
ګل دي اخلي خراجونه له وربله

بېدايان دي هم هواته هوسېږي
درروان دي ګرڼېدیوکښې په ځغله

تل سمسوراوسه لغمان اوننګرهاره
برکت اوخیږدي زيات شه یوپه سله

زېرنارنج دي په شنوپاڼوکښې داوايي
په خزان کښې مې بهارګوره عاقله

دمني خاطره

دخزان تابلوري ځومره رنګونه
راشئ! وګورئ دزېررنګ عالمونه

داچې باغ کښې طلايي رنګونه وينئ
که پوهېږئ خپل قيمت ښيي باغونه

☆ ☆ ☆

خزان راغی منظره دباغ شوه بله
ونوبوټوطلايي کړه جامه خپله

په طلاؤکښې ډوب شويدي باغونه
په دولت مينه مه ګوره ورځغله

☆ ☆ ☆

ساړه راغله زېړي پاڼي راتوییږي
سوړتنور دغريبانوپرې تودېږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

په ګرمۍ کښې که يخ سيورى دراحت و

په سړوکښې سره لمه ده چې بلېږي

☆ ☆ ☆

کله ګل کله مېوه وي په باغوکښې

کله سيورى کله اوروي په دېروکښې

کله پاڼې دي په کارکله لرګى

هرڅه شته دي دباغونوپه کوروکښې

☆ ☆ ☆

په وربل باندې ګرد

خاورې شومه نومې ځاى پاس په وربل شه

له دې رشکه په ګلشن کښې مړاوې ګل شه

دلاله زړګى شه تورله ډېره غمه

له ناکامه دصحرالورته مايل شه

نرګس زېړشه له ارمانه شينکى باغ کښې

چې داځاى وحق زما ولې دبل شه

آسمان هم له قهره شين شه چې داولې

په معنې کښې جګ له مانه يوپه سل شه

دعاشق برى په عجزاوپه نياز دى

چاچې کړله سرلويى راته خجل شه

زاهدقرب غوښته په زوردعمل باندې

همدغه عمل دده مخکښې حايل شه

داخاکي تن چې چاخاورې کړپه عشق کښې

د „الفت“ په ژبه داسې وستا يل شه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دحسن جلوه

په غروردحسن نمروخوت آسمان ته
ژرراپرېووت چې پې ستا ښه بشرولید

دنرګس سترګې خوستا په لورکړې دي
په ګلشن کښې مې چې نن مازدیګرولید

نه تنهابلبل له عشقه ناقراردی
سرګردان مې نسیم هم نن سحرولید

دعشق دام دی هرطرف ته غوړېدلی
خوپکښې مې بندصاحب دنظرولید

په طلسم رانه حسن زړګی وېوور
نازمکیزکښې مې دسحراثرولید

راڅرګنددعشق قوت اوزورشه هله
چې محمود غوندې سلطان مې نوکرولید

دواړه وروځی پې لیندی بانه پې غشی
مسلح مې نن دحسن افسرولید

لاربښودونکی که دعشق درته په کاروي
ما „الفت“ ددغې لارې رهبرولید

ملت اومملکت

یوه باغ کښې وې ولاړې ډېرې ونې
هره پاڼه پې لایقه دستاینې

خواپه خواغاړه په غاړه خوله په خوله وې
له یوې خاورې پیدادیوکاله وې

(c) ketabton.com: The Digital Library

له یوي ویالي اوبه ورته راتللي
په یوه هواکښي ټولي لوبېدلي
ددي ټولویو خزان اویوبهار و
ښه اوبدي وشریک یوبي واکدارو
ځیني جګي ځیني ټیټي کوزوپاس وي
لکه ګوټي دیوه وجودلاس وي
چامېوه لرله چا ښایسته ګلونه
دچاسیوري و ډېربښه دچاقدونه
چنارلوی وشفتالو لکه ماشوم و
دمڼې اوناک توپیرله ورا معلوم و
له یوه سره لویي وه نورخه نه و
بل سره رنګونه ښه خوندونه ښه و
دمرغانونغمې وې پکښې خوروازه

هرمرغه موپېژانده له خپل اوازه
رنګارنګ ګلونه و یوه چمن کښي
لکه وي چي ولسونه په وطن کښي
هریوبوټی پخپل ځای کښي سربلندو
دباغبان سترګوکښي هریوارجمندو
په حقونوکښي يي نه وه توپیر
مالیاروپه هري وني ډېرزهیر
یوله بله يي په هرحال کښي شرکت و
په تمامه معنی یوصحیح ملت و
لکه باغ یوملکت وګڼه وروره
پکښي هرقسم ګلونه بوټي ګوره
وني ډېري خوباغ یودی که پوهېږي
که کوي بل رنګه فکرډېرغولېږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوه سکه ورونه لري بېل بېل نومونه
بېل رنګونه بېل غړونه بېل خويونه
مګر دواړه اوسېدونکی ديو کور وي
ديوې سترګې په کورکښې سپين او تور وي

لوی افتخار

زمانه ږدي په هغه سر دافتخار تاجونه
چې يې په سروي رسولی ډېر مشکل کارونه
په ډېرې لويې قربانۍ پيداشي لوی حقونه
خوشې په خوشې هېڅوک نه ګټي درانه نومونه
کارونه ډېر دي خوهر کارګوره شهکارنه دی
له خپله سره تېرېدل څه اسان کارنه دی

سرورکول دخپل ولس دسردارۍ دپاره
داستبداد او استعمار دبربادۍ دپاره
دحق ګټلو او دخپلې آزادۍ دپاره
دننګ ناموس دحفاظت او سرلوړۍ دپاره
هغه ګران کاردی چې شاغلي ننګيالي يې کوي
په آزادۍ مين ځوانان او توريالي يې کوي

مري عالمونه هره مړينه افتخارنه دی
دهرچا مرګ دشجاعت او عشق يادګارنه دی
دپټنګ مرګ دمچ مېږي مرګ غوندې خوارنه دی
په هيڅ مذهب کښې برابر حلال مردارنه دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

دمنصورمرګ به ستایل کېږي په دنیاکښې مدام
په هرنظرکښې به حقیروي مرګ او ژوندد غلام

په ځان وژلوکښې ژوندون دنام وننګ وینمه
لوی افتخاردآزادۍ دپاره جنګ وینمه

ډیره شانداره کارنامه په هغه درنګ وینمه
چې دمظلوم لاس دظالم په وینو رنګ وینمه

هلته چې ظلم، تجاوز، فرعونیت وي ولاړ
په مقابل کښې یې همت، ننګ وغیرت وي ولاړ

حقیقت تریخ دی مګرزه انکارکولی نشم
جهان مې وینې چې زه ځان قربانولی نشم
دپښتنو درانه نومونه ښه ساتلی نشم
دپنجابي مخکښې په برېتولاس وهلی نشم
ډېرپورته ګورم چې دپلارنیکه یادګارته ګورم
ډېرښکته ګورم چې خپل تېټ ژونداو روزګارته ګورم

اوس له پښتو نه دچاویره دچاډارنشته
هغه غیرت هغه هیبت هغه وقارنشته
په زروتنوکښې یوتن هم فداکارنشته
ځکه په حق دپښتنو باندې اقرارنشته
هغه به څه وي چې خپل حق په چامنلی نشي
یادخپل حق دپاره ځان قربانولی نه نشي

په باجوړباندې راغلی څه بلاوینمه

له باجوړنه جوړه شوی کربلاوینمه

په پاک نامه ډېره ناپاکه نارواوینمه

دبل په زورمسته مغروره مارشالاوینمه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دباجوړپه کلی کورکه نن بمونه اوري
دباجوړیو په مړانه رحمتونه اوري
پښتونستان هم اراده داستقلال لري
دمراکش په شان په مخکښې لوی جنجا ل لري

لکه تونس الجزایردمظلوم حا ل لري
هغه مقصداوهغه فکرهغه خیا ل لري

خوپښتانه په قربانۍ کښې لږ نیمګړی وینم
دغه دتېروخت توریالی څه قدرسترۍ وینم

ویده ګوجر

دسیندپه غاړه په شنه ورشوکښې
ګڼوځنګلوکښې په شنو دروکښې
یو دوه ګوجرومېښې پوولې
هریوه خپلې مېښې روزلې
نه یې بل کاروانه نورغمونه
نه ورسره و نورنورفکرونه
تمامه ورځ به دمېښوڅارو
دشپې به هم لاوېښ اوبېدارو
پس له څوورځووخت دلنګون شه
پام دګوجرو زیات له پرون شه
څوک چې ساتونکی اونګهبان وي
یوساعت خوب یې زیان اوتاوان وي
هغه هېڅکله نکړي خوبونه
غفلت لوی عیب وي له یوه شپونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګوجرو ځکه شپې رونولې
شپې یې په ویښه سباکولې
وروسته دخوشپوله بیداری نه
ګوجرستومان شوه له بېخوبی نه
خوب ډېرغالب شه په دوارو باندې
لکه غلیم چې هجوم وکاندی
یوتن خوب وبوورنصیب یې خوارو
هغه بل ویښ و بخت یې بیدارو
د دوارومېښې وزیرېدلې
سپورمی اوستورووته کتلې
چې ویښ ګوجرکړي مېښ کتی تولي
له خپلومېښو لاندې راتولي
څه یې چې تول کړه هغه یې خپل شوه
نرکټی واړه دهغه بل شوه
هغه چې ویښ شوسباله خوبه
ویې لیدله دارنګه لوبه
تپوس یې وکړ له خپل ملګری
دامې په برخه څه رسېدلې
داسې قسمت ته خوحیراني ده
دارنګه برخه نه آسماني ده
ملګری ووی چې خوب کوینه
مېښې یې نر نرکټی راورینه
څوک چې پاسبان وي اوکړي خوبونه
وریږي جورشي بیامتلونه

ناخاپی کانی

یوه ویله چې ماپه عمرکښې آسمانه
چاسره بدنه دی کړی بې احسانه

(c) ketabton.com: The Digital Library

احترام مې تل ساتلی دانسان دی

شفقت مې مدام کړی په حیوان دی

ښه مې کړی خوک مې نه دی آزار کړی

رانه خوښ دي همسایه اوټول وګړي

بدمې چاته کله نه دی رسېدلی

په درنه سترګه مې هرچاته کتلی

په دې حال کښې هم زه روغ نه پاتې کېږم

دتقدیرپه غشی بې ګناه لګېږم

یوناڅاپه راځي کانې له هوا

نلري دبې ګناهوخه پروا

لویږي زما په سرله لاسه دتقدیر

په آزارکښې زما نه کوي تقصیر

بې سببه رسیږي راته ضرر

تصادف دی بېشعوراوبې خبر

ماکوم بدکړی چې وینمه جزانن

زه دچاله لاسه وکړمه ژړانن

بل پرې غږکړخبرنه یې له خپل ځانه

شکایت کړې له تقدیراوله آسمانه

تا به هم کله وي کانی غورځولی

یوناڅاپه به په چاوي لګېدلی

درپه یادکړه ټول جزیات دخپل عمل

دی دهرچاخپل عمل دلارې مل

کایناتوکښې دی پروت ښه انتظام

سنجیده دي دتقدیرواړه احکام

بې شعوره چې ونه ګڼې فلک

مقرردی هریوکارته یوملک

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې رسېږي درته هرڅه لړاوډېر
دهغه سبب وي پټ درنه یاهېر

ته یې بولې بې سبب اوبې علته
خبرنه یې دتقدیرله پټ حکمته

بدمدام درته له خپل لاسه رسېږي
اورله خپلې لمن شامدام لګېږي

ښه رسېږي درته تل له لویه خدایه
چې راضي نشې هېڅکله له همایه

ته پخپل عمل لانورهم نګران شه
دتقدیرپه کارو باندې نېک ګمان شه

چې سړی لږڅه په فکردتحقیق شه
خپلوتېولوحرکاتوکښې عمیق شه

ورپه یادشوه یوه ورځ چې ده بې پامه
غورځولي ویوکانی له خپل بامه

یوناڅاپه ولوېدلې په چابانډې
چې ولاړوې خبره تېټ دلاندې

همداکانی وهغه سړی ساتلې
له خپل ځان سره یې ډېروګرزولې

چې پېړې واخلې انتقام له هغه چا
چې پې دی وپېړې ویشتلی بې ګناه

لاس یې برنشومودہ شوہ ډېره تېره
قهریې سوړشووېلې ځه تېره په تېره

زه هغه ومه ویتشلی خوپه سهوه
ښه به داوې چې اوس وکړم ورته عفوه

نوویې کانی له خپل کوره کړګذار
خبرنه وچې راځې څوک په دې لار

(c) ketabton.com: The Digital Library

پرې لګيږي هغه څوک چې په خطا
خلق ولې اوځان بولي بې ګناه
دقدرت کارونه واړه دغه شان
په تدبيراوانتظام لري جريان
بې احتياطه که څوک وکړي حرکت
که دى نه وي بل هم نه دى ملامت

له تقديرسره شته هرقسم تلک
دمظلوم انتقام اخلي تل فلک
ته جزاله خپل عمل سره تله
که دې وليدتفاوت وکړه ګله
ښه اوبدانسان ټول دى په حساب
بې سببه چاته نه رسي عذاب
مکافات وي له عمله ځنې زيات
يوپه لسه لري اجرحسنات
خوجزا دبدونه وي تېت وپاس
په احتياط خوځوه دلته پښه اولاس

څه چې وکړي هغه به ربې تل
هرڅوک اوري په جواب کښې خپل ويل
داحسان جزابه ووينى احسان
دبدى جزابه هم درکړي آسمان
نوردې خوښه چې اغزي کرې که ګل
بې کرنې مه کړه طمع دحاصل
تفاوت لري حاصل کښې هره ځمکه
ته دې خپل زړګى دکردپاره ښه که
پکښې وکره ښه تخم د„الفت“
نو به ووينې له هرچامحبت

(c) ketabton.com: The Digital Library

له خپل خدای سره اخلاص په زړه کښې ساته
له مخلوق سره یې هم کړه مینه زیاته

تګی اوریا

تادکوم فرعون دظلم سحرمات کړ
چې په لاس کښې ګرځوي ښکلی امسا

د کاغذ په ګل بلبلې نه ټولیږي
راشه پریږده نورکارونه دریا

اورلړونی غوندې سوی اوتک توریې
امیدمه له دخپلې زرغونتیا

ښه اوبدحق وناحق چې معلوم نشي
توره شپه ده ورته مه وایه سبا

چې له نوکه ترکوټیه ټول غرض دی
دانسان په نوم یادیږي څه بلا

خپله ګټه اوضررخیروشربولي
دانسان دقضاوت دغه معنا

انسان څوک دی زه یې دومره پېژنمه
چې حیوان نه بېلوي ځان په وینا

(c) ketabton.com: The Digital Library

حق ناحق کړي باطل حق کړي په ویلو
نوم پري کښیږدي درواونارو

عقل څه دی منطق څه دی حکمت څه دی
غول دیوه بل په هغه دا

کله خوښ کله غمجن کله حیران شم
دادنیاده ګډه وډه تماشا

په حراموناروا سري ته ورشي
څه له ولی اوبې حیاده دادنیا

عاقبت

عاقبت به یې سیلاب داوښکویوسي
چې خواران اوغریبان چاړولي
نن سبا به داقبال له تیلی کوزشي
چاچې ستړی اوستومانه ځغلولي
زمانه به یې دنورو خندنی کا
چې یې هروخت په خوارانو دي خندلي
شنه چمن کښې به په ګلوخزان راشي
بلبلان یې چې په باغ کښې کړولي
له دي خرآسمانه هروخت ږلی اوري
وري سیلاب دزماني واړه ښاغلي
دښایست بهارخو ورځې وي دنیاکښې
بیاله نازه راکوزیږي نازولي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ددې دهرهرخه تلوني دي پوهېږم
ځکه ماترېنه لاسونه دي وينځلي
هريوباغ چې راسپړلی دي ګلونه
دخزان سيلۍ فی الحاله رژولي
لمر، سپوږمۍ ددې آسمان په څوکرته

تېت وپاس خپاوروښانه ماليدلي

ځکه مازړه بل عالم پوري ترلی

دی دنيا ته مې په بل نظرکتلی

زما حال

تپه تياره ده زه رڼا ته انتظارلرمه څومره ډېرکارلرمه
بمه پښيا بل اوپه لارکښې خندوخارلرمه بېره تلوارلرمه

ملکري تللي زه ويده پاتې بېدياکښې بمه غره اوصحراکښې بمه
واړه سپاره دي يوزه پلی په شابارلرمه يوګودی جوارلرمه

نورپه موټروکښې په منډه لکه برق تيرېږي په لارکښې نه درېږي
زماپه مخکښې دی ګوډ خرتل خبردارلرمه خدايږو ډېرعارلرمه

هرچاپه برق باندې کوټه کړله توده اورڼا هم راډيوپرې ګويا
زه لاتراوسه دتيلی په دکان کارلرمه ورته جارجارلرمه

هريوميدان کښې دی ولاړکوي اظهارد کمال اودخپل جاه و جلال
زه هيڅ شی نلرم په تيروافتخارلرمه دمړوشمارلرمه

لاس اوپښې سترګې لرمه شم هرکارکولی زياراوزحمت ويستلی
کسب وکارنکړم چې غني دولتمن پلارلرمه پري اعتبارلرمه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دامیدرڼا

نوی دوردی راغلی   یوه نوی رڼا وینم
دازوړحال نه پاتې کیږي   چې دوخت تقاضا وینم
توره شپه په ختمیدو ده   رڼا یې دسبا وینم
نوی ژوند دراځي هرکوره   نوی نوی هوا وینم

تحول دی چې رادرومي دافغان اوپښتون کورته
ښه موسم دتکامل دی ځئ چې ځودکمال لورته

زما نه راوړي هروخت کښې   نوی نوی پیغامونه
معلم دزماني تل   راکوي نوی درسونه
دادنیا یوپوهنتون دی   شاګردان یې ولسونه
تا څه زده کړه له دې عصره   ای افغانه ای پښتونه!

امتحان دې ډیرنږدې دی چې به څه درنه جوړیږي
هغه ورځ ده اوس راغلې چې احوال دې معلومیږي

سوا ل دمرګ او دژوند پیښ دی   مګرستاپوهول ګران دی
ته لاپروت یې په تیاره کښې   نورسپوږمۍ ته ځي روان دي
داسې ژوند دی ستا په برخه   چې نورتول تري ګرېزان دي
لږ څه وغړوه سترګې   چې ته څه یې نورڅه شان دي

ستا په مخ کښې لا خره وینم خاروی ځي له تانه واړندې
ستا رفتارکه همدغه وي خره به وخاندي دربانديې

لمره!

په سپین مخ دې دهجران شپه سباکیږي
په رڼا دې زموږ مخه رڼا کیږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

باغ وبڼ ددې جهان په تاسموردی
بې له تادځمکې مخ چې ګورم تورډی

نتیجه ستا درېنا زمونږ ژوندون دی
ستا نظام ته حیران شوی افلاطون دی

تاکتلی په تاوده نظردنیاته
داجهان دې ښایسته کړی دی هرچاته

زمونږ زړوکښې اېښی تادژوندګرمي ده
ورکه کړی تازمونږ هره خامي ده

ددې ځمکې هریوبوټی لوېوې ته
دباغو خامې مېوې راپخوې ته

لوی لوېخول ستا مشغولاده
ستااثر لاندې خدای کړی دادنیاده

سپینې واورې دې اوبه کړې غرو رغوکښې
بیادې کړه روان رودونه په شېلوکښې

تادا ورځې کړې رڼا زمونږ دپاره
چې مونږ واخلوښه حاصل له خپله کاره

دا وطن دی ستامشرق ته زمونږ لمرېږې
ته په اصل کښې غټ ستوری دباختریږې

ځکه دلته ستا تاثیرله بل هېواده
یوپه لسه وینم زیات دژوندبنیاده!

پیداشوي په دې ځای کښې آرین دي
دپوهانوښه ځانګوهمداوطن دی

آبادي دبلخ هرچاته ده څرګنده
له زړو آثارودکه ده داکنده

نورومونږ ځنې اخیستې تل الهام دی
مونږ ډېرمخکښې آباد کړی خپل باګرام دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

تالیدلی دی بامیان اوهده دواړه
درته ګوري هندوکش په هسکه غاړه
خیرخانه ده که غزني که سرخ کوتل دی
منډی ګک اولښکرګاه روښان مشعل دی
وه زمونږ ډیوه په هروخت کښي روښانه
درویزه کړی هرچازمونږ له خوانه

دوطن ترانه

وطن دی کورزمونږ دسترګوتورزمونږ
اوبه یې دي لکه شودې دخپلې مورزمونږ
وطن دی کور زمونږ
دوطن خاورې دي زر، تري پیداکیږي ثمر
دی نمک خورددي وطن پلاردی که مور زمونږ
وطن دی کورزمونږ
که یې آباد نکړوخپل ځان به ښاد نکړو
ددې کاله ده خرابي یولوی پیغورزمونږ
وطن دی کور زمونږ
په کاراوزیارد هرچا جوړیږي ښکلی دنیا
دوطن سترګې منتظري دي په لورزمونږ
وطن دی کور زمونږ

(c) ketabton.com: The Digital Library

راشئ چې وکړو خدمت په ځان قبول کړو زحمت

کوي خدمت دخپل وطن ګاونډیان نورزمونږ

وطن دی کور زمونږ

راکوي مونږته وطن هرڅه چې غواړي بدن

آب ودانه ده دوطن قوت او زور زمونږ

وطن دی کور زمونږ

په مونږ حقونه لري هرازپوره لري

بایدچې داحق کړي اداوروي کړه خورزمونږ

وطن دی کور زمونږ

وطن محبوب دی زمونږ ،وطن مطلوب دی زمونږ

که يې ونه ساتوله نورو،مخ دی تورزمونږ

وطن دی کور زمونږ

په دې هوا لوییږو په دې مینا مستیږو

خدای دې مدام لري دا باغ وبڼ سمسورزمونږ

وطن دی کور زمونږ

دافغان ترانه

تل دې سرونه زمونږ اوچت وي

تل دې ساتلی پت اوعزت وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

هروخــــــــــت دې دلتـــــــــه شــــــــان وشـــــــــوکت وي

ننـــــــــګ وغیـــــــــرت دې زمـــــــــــونږ دولـــــــــــت وي

دوطـــــــــن عشـــــــق دې وي زمـــــــــــونږ زړوکښـــــــــــې
ځـــــــــــاى دې دده وي دقـــــــــــــام لیموکښـــــــــــــې

تـــــل دې افغـــــان وي تـــــل دې افغـــــان وي بیـــــرغ زمـــــونږ دې لـــوړ پـــه جهـــان وي

افغانســـــــــــــــــتانه تـــــــــــــــل دې ودان پـــــــــــــې

لـــــــــه غلیمـــــــــانو دې پـــــــــه امـــــــــان پـــــــې

تـــــه دې ســـــــرلوړى تـــــل پـــــه جهـــــان پـــــې

زمـــــونږه ځـــــان پـــــې پـــــه مـــــونږه ګـــــران پـــــې

هرڅـــــــه بـــــــه ځـــــــارکړو ســـــــتا لـــــــه هوانـــــــه

ســــــــــــتاله عزتـــــــــــه لـــــــــــه اعتلانـــــــــــه

تـــــل دې افغـــــان وي تـــــل دې افغـــــان وي بیـــــرغ زمـــــونږ دې لوړپـــــه جهـــــان وي

پـــــه حـــــق مـــــین یـــــو د حـــــق پـــــه خوایـــــو

دښـــــــــــمن دظلـــــــــــم دنـــــــــــــــاروا یـــــــــــــو

آزادي ســـــــــــــــــــــــاتو آزادي ســـــــــــــــــــــــتایو

ســـــــرپه وطـــــــن ږدو پـــــــه ننـــــــګ فـــــــدایو

نـــــــه ظالمـــــــان یونـــــــه مظلومـــــــان یـــــــو

ښـــــــاغلى نســـــــل مـــــــونږ دافغـــــــان یـــــــو

تـــــل دې افغـــــان وي تـــــل دې افغـــــان وي بیـــــرغ زمـــــونږ دې لوړپـــــه جهـــــان وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دیوالی ترانه

دیوه وطن اولادیو تېرله سره په هېواد یو
دافغان په نامه یادیو بختوري وچي آزاد یو

دا وطن دی په مونږ ګران
داوطن دی دافغان

په یوه نامه یادیږو په یوه بیرغ ټولیږو
یوله بله نه بېلیږو په یوه وطن ځاریږو

ټول منو دخدای فرمان
داموعهداوپیمان

آزادي زمونږ لیلاده آزادي په مونږ شیدا ده
راسره لویه سودا ده په لوی خدای زمونږ ویساده

ساتوخپل شرف اوشان
دوطن نام ونښان

دمعارف ترانه

دجهل دوره تېره شوه داعصردعرفان دی
بي علمه ژوندون ګران دی

په حق پسې روان یو دعلم پتنګان یو دجهل دښمنان یو

لښکردمعارف یولوړزمونږ نام ونشان دی
بي علمه ژوندون ګران دی

په زده کړه اوښونه دحق کووپالنه دخپل وطن روزنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

زمونږ ګرانه وطنه داموعهداوپيمان دی
بې علمه ژوندون ګران دی

دعلم په ځانګوکښې   دعقل په کوخوکښې   په غيږه دپښتوکښې

لوی شوي يومونږ واړه خپل وطن رابانديې ګران دی
بې علمه ژوندون ګران دی
روان مخ په رڼا يو   مين په اعتلا يو   دهرمرض دوايو

په لوردترقۍ ځو رهنمازمونږ قرآن دی
بې علمه ژوندون ګران دی

دغيرت سندره

مونږ پښتانه يو د غيرت په ځای کښې سرورکوو   هم مال وزرورکوو

دظالمانو جواب هروخت په خنجرورکوو   ورته خبرورکوو

مخ ګرځول دجنګ ميدان نه مونږ ته دين نه وايي   ملی آيين نه وايي

مونږ خپلوتوروته دسرووينوجوهرورکوو   اب دخطرورکوو

وطن ساتنه حق پالنه وظيفه ده زمونږ   دافريضه ده زمونږ
دخپلوواکۍ درس خپل اولادته مکرر ورکوو   دغه هنرورکوو

سرورکول دخپل ولس دسرداری دپاره   دآزادی دپاره

دپښتون کاردی ځکه لاس کښې توره سپرورکوو   زړه زړور ورکوو

تجاوز نه کووپه نوروباداري نه کوو   ستمګاري نه کوو

دښه سلوک امتحان هرچانه بهترورکوو   په وطن سرورکوو

دآزادی دښمن چې هرڅوک وي ناښاددې وي   خواروبرباد دې وي

مونږ دپنجري اسيرمرغه ته بال وپرورکوو   آزاد وزر ورکوو

(c) ketabton.com: The Digital Library

استعمارچيان

جالونه شته دامونه شته بانښې لري تازيان لري
پښتونه ستا نيوو لره مارشال دپاکستان لري

سيسی ولې هوسی ولې وړې وړې مرغی ولې
ددوی له دامه خلاص نه دي هغه سيندچې مايان لري

دوسپنوپنجرې لري قفس غوندې کوټی لري
له بې ګناه مرغانو نه بېشماره اسيران لري

غرڅه ترې تښتېدی نشي مرغه ترې الوتی نشي
هېڅ وارېې خطانه درومي پخې سترګې ښکاريان لري

که زانې په هواکښې وي که زرکې په خنداکښې وي
هېڅ رحم په چانه کوي سخت زړه لکه سندان لري

څه جال لاندې راغلي دي څه لوموکښې نښتي دي
ددوی له لاسه وينوکښې شته‌کی ډېرمرغان لري

نيول کوي وژل کوي په اورکباب‌ول کوي
وريتې مرغی په هروخت کښې په سر د دسترخوان لري

په هرپټې کښې وينمه صياد دام غوړولی دی
په غرونوکښې ليوان لري ښاروکښې قصابان لري

علم او معنا

بې معنی کله پټېږي په لباس کښې
عيب بې ښکاري په تن پټ اوکه لغړدی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښایسته لباس په غاړه دبې علمو
که هرڅومره ښکلی ښکاري تش انګړدی
که بې علمه چاپکړی سپینه ترلی
چې دبحث مجلس جوړشي رنګ یې ژیړدی
بې کمال که لري مال هرڅومره ډېر
له احتیاجه نه خلاصیږي بل ته اړدی
که اغوستی یې پوټکی دسموروي
خلق یې پېژني له سترګوچې ګیدړدی
چې عالي فکرلري اولوړهمت څوک
باور وکړه چې له هرچاځني لوړ دی
که په هرلباس کښې علم ځان ښکاره کا
د تعظیم او احترام دقدر وړدی
بحرډک له مرغلرو چوپ روان وي
دبې آبه خلقو خوی لکه دچړدی

دپلار توره

په چت کښې وینم زړه توره د پلار
دبابا ګانو اونیکونو یاد ګار
توریالی نشته چې څه کارترې واخلي
توره بې قدره شي چې نه وي تورمار
له تیکې ډېرعمروتلی نه ده
اوس له نظره غورځولی روزګار
آب وتاب نلري جوهرنلري
بې آبه ځکه شوه چې نه ده په کار
یو وخت یې ډېرشان وشوکت درلوده
تېره خنجرونوم یې و ذوالفقار
دغسې نه وه چې دااوس یې وینم
په ډېروزړونوکښې یې اېښې و ډار

(c) ketabton.com: The Digital Library

د غلیم ستړکه سوزېده ورځینې

په غزاګانو کښې بې نه و مدار

اوس دلړګی په شان په چت کښې اېښی

نه وینې خوب کښې هغه لیل ونهار

هیڅ په کارنه ده وخت بې لاړه تېرشه

خوته بې بوله تاریخي افتخار

چې زماني نه څوک شي روسته پاتې

شي تاریخي افتخار دغسې خوار

نه ځي

درونـدوالی غرونه، پښتونواله پښتنونه نه ځي

توروالی شپو نه رڼایې دلمر شغلونه نه ځي

دآزادۍ په لارکښې سراوما ل که لاړشي زمونږ

مونږ پتنګان یوپتنګا ن بلوډېوو نه نه ځي

څو قرنه کېږي توره لاس کښې د افغان وینمه

د تورې برېښااوس له اشعارو د پښتو نه نه ځي

دپلار نیکه څنګ کښې مو تورې معلقې وې تل

دپلار نیکه تعلقات نسل نمسونه نه ځي

دبابا ګانو اونیکونو دلاس نښه ده دا

دتورې قدر زمونږ سترګواولیمونه نه ځي

د پخوانیو خوی عادت مونږ پرېښودلی نشو

د ښکار عادت د باز باښو د اولادو نه نه ځي

(c) ketabton.com: The Digital Library

بلـــې لمبـــې زمــــونږ پـــه زړوكښـــې كـــه مـــړې شــــويدي اوس

بيابـــه تـــازه شـــي مـــړه اورونـــه لـــه ســـكرونه نـــه ځـــي
بيابـــه اور بـــــل كـــــړو دظــــالم اوددښـــمن پـــه خونـــه

دانتقـــام جذبـــه زمـــونږه لـــه ســـينونه نـــه ځـــي

كـــــه پـــــه برهـــــان اودلايلوفيصـــــله ونشــــوه
غوخـــــه اوپريكــــړه دچړوتورولــــه خولونـــه نـــه ځـــي

ښكاري باز

بـــــــازنيولی پـــــه منګولوكښـــــــې سيســــــــۍ وه

خونـــــــدوره مـــــــزه داره ښـــــه مــــــــړۍ وه

چــــې بـــې راوړه خپـــل خاوندتـــــه ســـــلامته

بـــې ځـــه طمـــع بـــې احســـانه بـــې منتـــه

چاويـــــل ورتــــه چــــې ای بـــــازه نادانـــــه

ځـــــه ليـــــدلی تالـــــه لاســـــه دانســـــانه

چـــې پـــه لاس كښـــې وركـــوې پخپلـــه ځـــان تـــه

ورتـــــــه نيســــــې دهواپرنـــــــدګان تــــــــه

ولـــې بـــل مرغـــه نيـــولی لـــه غـــړۍ تـــا

ولـــې وركړلـــه انســـان تـــه دامـــړۍ تـــا

تاپخپلــــــه ولــــــې نــــــه خــــــوره هواكښــــــې

پـــــاتې نشــــوې ولــــې دې لويـــــه فضاكښـــــې

لــــه پنجــــو د بنيادمـــه چـــې شـــوې خـــلاص تـــه

ځنګـــه راغلـــې ورتـــه بياپـــه ډيـــراخلاص تـــه

قـــــدرت تـــــاله دركـــــړی لـــــوی وزرونـــــه

ســــتا پروازلانـــــدې خـــــدای كـــــړی اوچـــت غرونـــه

(c) ketabton.com: The Digital Library

شپې او ورځې دې په ښکارښې تېرولی
پخپل واک آزاد ژوندون شپې ته کولی

څه احتیاج لرې انسان ته په نړۍ کښې
څه فایده لیدلې تا په غلامۍ کښې

چې له دې هسکې فضا را ښکته کېږې
دانسان حضورته خپله راتېږې

پټې سترګې تارپه غاړه زندګي کړې
بل دپاره ښکارکوې خوشې خواري کړې

په کوم تاربانده دې تړلی ته انسان یې
چې تابع ده دحکم اوفرمان یې

بازویل چې انس الفت دانسانانو
رابېل کړی یم له ډلې دمرغانو

اوس له دوی نه خپل زړه نشمه شکولی
داطلسم هیڅ وخت نشم ماتولی

په ځنګلو او غرو دپاسه پروازونه
ماپرې ایښی ده دپاره داسیلونه

زما فخردانسان په لاس ختل دی
خوښ زما دانسان کورکښې اوسېدل دی

زه خادم کړمه الفت دانسانانو
مقررکړم دوی قصاب دهمنوعانو

یوزه نه ډېرحیوانات ددوی تابع دي
په الفت ددوی قانع دوی ته راجع دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

فیل په دومره لوی وجوددوی منقاددی

انس الفت یولوي سبب دانقیاد دی

اس دده په سورلی ګوره چې مستي کړي

اوښ دده په مخ کښې تیټ شي اوپستي کړي

په الفت سره تابع وحشي حیوان شي

ښه ملګری یوانسان دبل انسان شي

زخمي زړه(۱)

زړه يې مه بوله تورکاڼی دصحرادی
په لیدودزخمي زړه چې زخمي نشي

ولې وینې درنه څاخي — ای زمازخمي زړګیه!
مرورله ته ول جهانه — ګله من له خپل پردیه
بیا کوم غم درته پیښ شوی — دفلک له بې مهریه
له یارانو نه جداېې — که دښکلوله ټولګیه

چې بلبل غوندې ګرېږې دسروګلوپه چمن کښې
خوشحالیږې نه هېڅکله ددنیا په باغ وبڼ کښې

څه ارماندافسوس لرې ته — ولې شپه او ورځ ځورېږې
راته ووایه څه غواړې — په څه باندې خوشحالیږې
په کوم ښکلی مخ مین یې — که دچاپه غم کړېږې
له اسمانه دې زړه شین دی — که انسان ځني وېرېږې

چې نه خوب نه دې خنداشته په نفرت ګورې انسان ته
مروریې له هرچانه په حیرت ګورې اسمان ته

۱ :: داشعر ددوهم عمومي جنګ داغیزې دردناك محصول دی چې په ۱۳۲۱ کښې په کابل مجله کښې خپورشو اوبیا دهغه وخت دډیلي دنن پرون مجله کښې نشرشوددې شعرینمه وروستی برخه په غوره اشعار نومی کتاب کښې راغلی ده او دلته په مکمل صورت واخیستل شو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

له پیمخونازولو   التفات اووفاغواړي
که دنازنعمت خاونده   مروت اوسخاغواړي
یاپیاله له میوډکه   له پیمخي اشناغواړي
یاسازونه سرو دونه   یادمیني دنیا غواړي

دسکوت طلسم مات کړه راته وواېه احوال خپل
له هېچانه مه وېرېږه کړه ښکاره ارزواما ل خپل

ددردمنوپه حال ژاړي   که په کونډویتمانو
شپه او ورځ دي په غوروکښي   وي ژړاد مظلومانو
که داهومره ناقرارکړي   په فریادبي نوایانو
هرطرف ناري سوري   دغمجنورنځورانو

بي له غمه نورڅه نشته دشپوورځوپه لمن کښي
خوشحالي هرګوره نشته په هېڅ کوراوهېڅ وطن کښي

ژاړه ژاړه څودي توان دی   وخت دغم او دژړادی
یودبل غوښوته وري   که آشناکه ناآشنا دی
انسان کله خبردارنن   په روا اوناروا دی
دوست دښمن نه معلومېږي   وروردوروپه مرګ رضادی

محبت له زړونوتللی رحم نشته په جهان کښي
عاطفه اوپېرزوینه نه ده پاتي په انسان کښي

توره شپه توره بلاده   که لوګی دغم داوردی
چي بل شوی په جهان کښي   ددنیا پري سوی کوردی
یاخوتور رنګ دګناه دی   مخ دځمکي پري تک توردی
یادغم توره کېږدی ده   یاجهان تورلکه سکوردی

دجګړواورونه بل دي پکښي سوزي عالمونه
رسیدلی ترآسمانه دهمدغه اور دودونه

محاذونه دجنګ جوړشوه   په هرلوری هره خواکښي
فولادي اسمان جوړکړی   طیارو پاس په هواکښي
دګولیو بارانونه   څکه اوري په دنیاکښي
بي له سروینو څه نشته   دشپوورځو په میناکښي

دسروینوعکس پریووت داسمان په کناروکښي
فسادونه شوه برسیره بحرو برغرو او رغوکښي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دنیانه ده سره لمبه ده　　　پکښې سوزي عالمونه
په هرلوری هره خواکښې　　　لګېدلي دي او رونه
دآسمان لمنې سرې دي　　　ډک له اوره دي سیندونه
راشئ وګورئ عالمه!　　　په دیناکښې دوزخونه

له دي پورته شنه آسمانه سره اورونه راورېږي
ستوري نه دي سورانګاردي چې اسمان کښې لیدل کېږي

دادنیا په حقیقت کښې　　　ژړوونکی افسانه ده
که پخواشرابخانه وه　　　نن دوینو پیمانه ده
سورګلزارېې ډک له اوره　　　دبلبلواشیانه ده
په سینګاریې مه غولیږه　　　یاقفس یازولانه ده
پتنګانوته له باغه بلبلان وایي نغموکښې
مونږ په سره انګارکښې سوزوتاسې سوزئ په لمبوکښې

پتنګان په شمع سوزي　　　بلبلان باغ کښې کړیږي
له آسمانه تندر اوري　　　لوی قصرونه رانړیږي
له دریاب دزماني نه　　　بوی دوینو پورته کیږي
دمرګی دوړی سترګې　　　په هیڅ شاني نه مړیږي
نن له مړوځنې ډک شوه دجهان لوی دریابونه
دانسان دمرګ دپاره اجل ایښي دي دامونه
ددنیا مزاج بدل شو　　　رحم نشته هیڅ په زړوکښې
یاخوزړونه بیخي نشته　　　ددي خلقوپه سینوکښې
دمرګی زهر خواره شوه　　　دهوا ځپوورموکښې
پخواني تاثیراوس نشته　　　نه په خاوره نه اوبوکښې
دشبنم په ځای په ګلو له هوا اوري بمونه
دخپل زړه په وینورنګ شوه ښایسته ښکلی مخونه
ددي عصرانسانان اوس　　　لیونی لکه لیوان شول
یودبل وینوکښې لامبي　　　میخواران اوس خونخواران شول
دریابونوکښې پیدانن　　　دفولادونهنګان شول
دخوري مړي دپاره　　　پخلا سپي اوفقیران شول
دیوسف په وینو باندې دلیوه منګولې سرې دي
تمدن په لاس ورکړی فولادې تیرې چړې دي
دجګړواوجنګ میدان کښې　　　دي د تندر آوازونه
رڼا ورځ پې توره شپه ده　　　لیده نشي آسمانونه
دفولادو رسالې دي　　　که دسره اورسېلابونه
ځمکه ریږدي له هیبته　　　چې پرې ګرځي لوی ټانکونه
نن دځمکې په مخ باندې بل آدم بله حوا ده
دخولوپه ځای دوینو تویول پې مشغولاده

(c) ketabton.com: The Digital Library

بې پردې اوبې سیرته   عالمونه دجهان شوه

څوک له لورې هلاکېږي   ځینې کونډې یتیمان شوه

هیوادونه نیول کېږي   ولسونه اسیران شوه

ځینې پریوتل له تخته   ځینې ځینې تاجدارا ن شوه

جوړقیامت دی په دنیاکښې خوحساب اوکتاب نشته

بې له غوښودانسان په دې اور بل کباب نشته

هرطرف ته چې نظرکړې   دنفاق اورپکښې بل دی

پلارپه ځوی دی بدګمانه   وروردبل وروره ال ته غل دی

دوه خواره یاران چې ګوري   یوه بل ته اینسی چل دی

دحسداور په هرزړه کښې   ته به وایې چې منقل دی

دامتل مې اورېدلی چې خرپلارکړه خپله چارکړه

ددې وخت داپلارګلوی ده فکروکړه ځان هوښیارکړه

هرسړی مطلب اشناشو   دا دنن ورځې عادت دی

نه ولاړڅوک پخپل عهد   نه خجل په خیانت دی

څوېې لاس برنه وي دوست وي   چې لاس برشي بل حالت دی

څوک په دروغونه شرمیږي   دا عجیب خوی و خصلت دی

دمطلب دپاره کاندي سل وعدې سل قسمونه

مالیدلی دی په سترګودغه هسې شان عهدونه

بې له زوره په دنیاکښې   بل قانون کله چلیږي

نقشه هره ورځ دځمکې   په قوت او زوربدلیږي

چې قوي اوزورودي   پخپل حدکله دریږي

یووطن په زوراوجبر   بل وطن سره ګډیږي

ضعیفان شوه پښولاندې زورورځکه اوچت شوه

واړه لوی شوه لوی واړه شوه ټول حیوان ددې حکمت شوه

ښه خبرشه زما وروره   ددې عصرله احواله

بې له زوره په دنیاکښې   زندګي شوله محاله

ضعیفان خلاص به نشي   دفریب مکرله جاله

بې له توري خلاصی نشته   ظالمانوله جنجاله

باشرفه ژو ندون کاندي چې له مرګه نه ویرېږي

ما ل وسرېې په امان وي چې له خپل سره تېرېږي

که آزاد ژوندون دی خوښ وي   تینګ په ننګ ناموس اودین شه

اوراوبوته غورځوه ځان   فولادي اوآهنین شه

ښې تېرې پنجې پیداکړه   لکه بازاویاشاهین شه

نه وایمه چې بلبل شه   یاتوتي غوندې رنګین شه

ځیرپښتون شه دامتل دی څنګه غرهسې کربوری

کړه سرېې اوتودې تېرې داتعلیم کړې ژمې اورې

(c) ketabton.com: The Digital Library

پښتونواله نام وننګ دی — ننګیالی اصیل پښتون دی
ځان وژل دننګ دپاره — دپښتون سړی ژوندون دی
سربازي زمونږ هنردی — توریالی موافلاطون دی
فیصله دتیغ په ژبه — دپښتورسم وقانون دی

چې په توره مري شهیدی هغه نه بې پردې کېږي
چې بې تبغه وي مړشوی په تخته باندې لوخیږي

توره حق اوحقیقت دی — شریعت پرې رڼا کېږي
توري شپې دولسونو — بې له دې نه سباکېږي
همدغه شرف پې بس دی — چې په توره غزاکېږي
دظالم اوخدای ناترسه — ورنه خوف اوحیاکېږي

توریالیو په حضورکښې سرټیټ کړی افلاطون دی
دتیرې توري په خوله کښې دیوه ملت ژوندون دی

تمام عمر تیره توره — په دیناکښې حکومت کړي
په هغودي تل رحمت وي — چې قایم پرې عدالت کړي
پاویستلی توره لاس کښې — حفاظت دملک ملت کړي
دمظلوم انتقام اخلي — په ظالم قهرومنت کړي

توره ښه ده ډېره ښه ده چې په لاس کښې دانسان وي
هسې نه چې په منګول کښې دلیوه یادشیطان وي

ظالمان په تیره توره — په ناحقه خونریزي کړي
چې بې دین په هاتي سورشي — دکعبې بې حرمتي کړي
دمومن په لاس کښې توره — داسلام نګهباني کړي
حق پرست چې قوت مومي — دخوارانو دلداري کړي

بل دتوري اهل نه دی داوسله دمسلمان ده
وسیله دحق پاللواودنشر دقران ده

په قوت دتیري توري — له کعبې بوتان وتلي
بت شکن مسلمانان هم — سومنات ته رسېدلي
حق پالونکو توریالیو — خلق حق ته رابللي
دلوی خدای واړه احکام پې — په دنیا باندې منلي

عبادت په توره خدای ته زیات له هرراز عبادت دی
دخپل سرورکول ورروه خدای دپاره لوی طاعت دی

ترقي اواعلا خوک — که دقام اوملت غواړي
په وطن اوپه ولس کښې — که ښه نوم اوعزت غواړي
یاددین اودنیا ګټه — یاله خدایه جنت غواړي
ټول په توره ګټل کېږي — خوتینک عزم وهمت غواړي

که جنت (۱) دچاپه کاروي توري لاندې پې مکان دی
آب دتورې بل شی نه دی همدغه آب حيوان دی

په دنياکښې چې تېرشوي   تردې وخته فاتحان دي
سکندرکه ناپليون دی   که مغل اوکه غوريان دي
شاه محمود که احمدشاه دی   غزنويان اوکه سوريان دي
له مشرقه ترمغربه   چې هرڅه جهانګيران دي

ټول د توري په زړا کښې خپل مقصد ته رسيدلي
ډېر تختونه ډېر تاجونه توري يو بل ته بښلي

ته ويده وې په ځانګوکښې   هيڅ خبرنه وې له ځانه
نه له جنګ جګړوخبروې   نه له شرودجهانه
دوست دښمن خپل اوپردي ټول   ستانظرکښې و يکسانه
ستاپه سرباندې دپاسه   مورکړه توره آوېزانه

په هغه وخت کښې بې ته لاتېره تېغ لاندې ساتلې
فکروکړه څه دپاره خپلې مورداسې روزلې

که په وهېرې زما ورور!   دهمدې ورځې دپاره
پښتنه مورد ځوی سرته   ږدي تل توره جوهرداره
توره ستامال دی پښتونه   درته پاتې له خپل پلاره
پښتانه ځوانان خونداخلي   دتېروتورولو واره
بې دتورې له سپين مخه په بل مخ چې مين نشې
ستا به فرق له خاروی څه وي که قربان په وطن نشې
دوطن په نام وننګ تل   سرورکړی هرپښتون دی
له ښاغلوپښتنونه   مونږ ته پاتې داقانون دی
چې دننګ ناموس دپاره   ځان وژلوکښې ژوندون دی
دخوشحال په ترانوکښې   ماليدلې دامضمون دی
„مرني دي چې يادېږي په سندرواوپه وير"
دهر نشې ورکولې دتېرې توري تاثير

لکه غرپه هسکه غاړه   له آسمان لاندې اوسېږه
که ږلی اوتندراوري   له خپل ځايه مه ښوريږه
بې له خدايه بل له هيچا   اوله هيڅ شي مه وېرېږه
په سخت زړه ددښمن مخ ته   ځای په ځای ټينګ ودرېږه

(۱)الجنة تحت ظلال السيوف

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

فولادي زړکی اوتوره ده په کارد ژوند دپاره
پښتانه ځوانان خونداخلي دتېروتوروله واره

واوره! واوره !ا ی پښتونه   دپښتون شاعر شعرونه
داچې اوري څه له مانه   دي دسوی زړه آهونه
نورڅه نشته په دي زړه کښې   واړه دي داستاغمونه
دازخمي زړه ستاله غمه   راشه وګوره پښتونه

دپښتون بېرغ اوچت کړه ترلمنودآسمانه
خوشحال خان ختېک خوشحال کړه پخپل قبرکښې له ځانه

پښتونواله که پښتوده   که اسلام اودینداري ده
تقاضادزماني ده   اوکه پوهه هوښياري ده
دپښتون عالي فطرت دی   که غیرت ایمانداري ده
ددې ټول وای پښتونه   تانه دا امیدواري ده

چې ته بیاکړې غبېړه واړه استقبا ل دتېرشوکت ته
څوقدمه وړاندې واخلې خپل راتلونکي سعادت ته

څه به ښه وي لويه خدايه   که تېرشوی دوران راشي
دپښتون باباپه لاس کښې   درست پښتون اوافغان راشي
بياهماغه شپې او ورځې   دپښتون په جهان راشي
په هماغه زړومېنو   بیازمونږه کاروان راشي

دادعاپه خوخوواړودخپل زړه په کوه طورکښې
ماپه نیموشپوکښې کړی دپاک خدای په لوړحضورکښې

په هرزړه کښې بېل بېل قسم   امیدونه اواسرې دي
څوک دښکلوښومخونو   امیدواردننداري دي
دچاما ل اودولت خوښ دی   په دنیاپي سترګي سرې دي
چادبل مقصددپاره   سنجولی څه چارې دي

له هغوزړونوځاریږه چې پکښې لوړه آرزووي
څه چې ښه ورته ښکاریږي پخپل قام دده پیرزووي

ښه خبرېه دغه رازشه   ای زما دسترګوتوره
چې يوازې په دنیاکښې   ژوندون نه کېږي هرګوره
هرپیغام چې یوغوړاوري   بل ته هم رسېږي ورووره
دیوازې ځان سوداته   وباسه دزړه له کوره

ته بې ناست هغې بېړی کښې چې پکښې افغان پښتون دی
ستاسو هرڅه سره ګډدي که مرګی اوکه ژوندون دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ته اونورپښتانه واړه — په یوه ژبه کړیږئ
په یوه نامه هرکله — اوپه هرځای کښې یادیږئ
دیوه پښتون په ښه نوم — سرترسره ټول نازیږئ
ددښمن اودوست نظرکښې — لکه یووجودښکاریږئ

چې پردوله یوښکارئ همدغه مودی یو والی
نوک اوری کله بلیبري نشته تاسوکښې بیلوالی

غم مویوښادي یوه ده — په رکوکښې یوه وینه
زه اوته دیومخ سترګي — خلق موبولی ښی اوکینه
دواړه یوشاني غرېرو — مرو د یووجود په مرینه
اختلاف دنظرنشته — چې موجب دبیلتون شینه

سپین اوتوردیوي سترګي کله یوله بل بیلیږي
په بیل رنګ کله دوه ورونه یوله بله پردي کیږي

راشئ ای! پښتنوورونو — یوله بله به ځاریږو
دپښتون دژوند دپاره — به هریوله سرتیریږو
خوشحالي به مویوه وي — په یوه غم به کړیږو
په نامه دپښتنوالی — به مونږ واړه قربانیږو

یوه ورځ به داسې راشي چې پښتون واړه راټول شي
لر اوبرپښتانه واړه بېرته یوکوراو کهول شي

دازخمي زړګی به روغ شي — دغلیم زړه به زخمي شي
دا ارمان به له زړه ووزي — له غمونه به خالي شي
د الفت خواړه اشعاربه — پښتنوپه خوله جاري شي
پښتني دنیابه جوړه — کورپه کوربه خوشحالي شي

خوک چې زړه لري هرګوره پکښې هیله اواسره ده
دا آرزوله ډېره وخته تردي وخته راسره ده

د شاعر نظر

زه بې پېژنم شاعر دی بل خوک نه دی

چې دالوی جهان وروکی ورته ښکاري

د وربښمواو زربفتو بنایسته ټوکی

دنادان په تن زروکی ورته ښکاري

(c) ketabton.com: The Digital Library

طوفاني درياب کښې دمظلوم اوښکې
ددنيا بحرډنډوکی ورته ښکاري

چې خپل نفس نشي وژلی که سل وژني
نا توانه ويرندونکۍ ورته ښکاري

ددنيا فاني عيشونه نعمتونه
دسپي مخکښې پروت هډوکی ورته ښکاري

څه ګورم

ګورم جهان کښې څوک کعبه ځينې بوتان جوړوي
غلطه پوهه له سرې ځنې شيطان جوړوي

دسړوکاردی چې دخپل وطن کارونه کړي جوړ
جونه اوپيغلې سينګارونه کوي ځان جوړوي

تهذيب ضروردی نظافت اوښه لباس دی په کار
فيشن چې زيات شي له ځلموبازينګران جوړوي

دودانۍ اميدله هرچانه کېدلی نشي
له خاوروګټوښه کورونه معماران جوړوي

چې انساني رڼا پيداشي په مغزوکښې دچا
هغه کوښښ کړي په عالم کښې انسانان جوړوي

ډېرتفاوت شته په انسان کښې دمعناپه لحاظ
واړه مشغول دي ځينې ځان ځينې جهان جوړوي

(c) ketabton.com: The Digital Library

غریب ماشوم

دغریب کاله ماشوم دی هرهلک یوځل وهلی
نازیې هیڅ نه دی لیدلی په ژړاکورته راغلی

چا اخیستی غیږکښې نه دی له سپیروخاورونه کله
کوروکلي کښې بې قدره خوار وزاردی اوسېدلی

ګلالی ځیرک هلک دی کړي خوړې خوړې خبرې
خودخان ملک ځوی نه دی چې په خلکووي منلی

بې له خپل پلاره بل هېڅوک ورته نه ګوري په مینه
دغریب سړی اولاددی چالانه دی پېژندلی

التفات ورته هیڅ نشته ددې ځای لکه چې نه وي
لاره نلري مجلس ته لري ناست دی هلته غلی

په مکتب کښې لیده نشي مدرسې ته یې پرېږدي نه
لاتراوسه معلم ته یاملاته نه دی تللی

رئیسانو حاکمانو ورته هیڅ نه دی کتلی
دلویانو مجلسوته کله هیڅ نه دی ورغلی

په زړه خواره جامه کښې دلته هلته غلی ګرځي
کبرجن هواته ګوري چې یې هیڅ نه دی لیدلی

(c) ketabton.com: The Digital Library

یوشاعرورته په مینه محبت هرکله ګوري
دبل چاپرې نظرنشته ورته نه ګوري ښاغلی
زه بې نوم درته اوس ښیم ته ښه فکرپکښې وکړه
دلته فکرهمدغسې له نظره دی لوېدلی

خوارحسن

په زړوجاموکښې ماولیده حوره
دبدرنګي مېرمن لاس لاندې مزدوره
په ښایست کښې لکه میاشت وه نوراني
په ښه خوی کښې پرښته وه آسماني
په نسب وه له هرچانه معتبره
په حسب باندې مېرمنونه بهتره
نه پوهېږم تقاضاوه دآسمان دا
اوکه خوی یاطبیعت و د انسان دا
چې داهسې شان بشره ښایسته له لمره
غورځولي زماني وه له نظره
دیوسف دغلامۍ یوښه نظیرو
په رښتیاچې دهمدغه خوب تعبیرو
راته ویلې یې دحال په ژبه باندې
غریبي په سړی هسې چاري کاندې
قیمت نلري ښایست دمزدورانو
نه ښه خوی لره څوک ګوري دخوارانو
خدای راکړی ښه صورت ښکلې سیرت دی

خودخوارحسن لږ قدرلږ قیمت دی

په زړوجاموکښې څوک نه لیدل کیږي
حقیقت زاړه لباس کښې رتیل کیږي

ډېرزماپه خېرښایسته ښکلي ښاغلي
مدام وینځې ډېردوکالي ناولي

بل شی نه دی عاجزي اوغریبي ده
چې په بد نظرکتلی هرسړي ده

هنرونه پټوي دانسانانو
خاورې منې په مخ باندې دخوارانو

ښه اشخاص زاړه لباس کښې وي بې قدره
بدسړی په ښه لباس شي عالیقدره

ډېرښه خلق په دنیاکښې خواروزارشته
بډایانوکښې ډېرخلق بدکردارشته

پام کوه ! په سپین سپېڅلومه غولېږه
بې پرواله خاکسارانو مه تېرېږه

په جنډوکښې ښه ښه خلق مالیدلي
دخوارانو په جاموکښې وي ښاغلي

چینجی اوسي دوربښموپه قباکښې
پټ مخ ګرځي رياکار سپينه رداکښې

دیوسف خیروجاموکښې څه ګناه ده
ښه لباس کښې چې ګناه کړي زلېخاده

راځئ! ځيري کړو دابنې جامې رنګینې
پکښې وګورو ځېري ډېري ننګینې

همدردي

ژاړي په غمونوکښې خواخوږي له هرچاسره
سل پتنګان سوزي دیوې شمع ژړا سره

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

ډ ک زړ ګـــــى لـــــه اوښـــــکوګرځي وربخــــــــي پــــــه آســـــمان کښـــــي بيــــا
خـــــــــه ژړاملکـــــــــــري ده دژونـــــــــــــــديوي برېښناســـــــــــــــــره
ټـــــول بــــــاغ ژړيـــــــدلى ځکــــــه اوښـــــکي دي دګـــــل پـــــه مـــــخ
ډېرلکـــــــــــه لا لـــــــــه داغلـــــــــى زړونـــــــــــه شـــــــــته صحراســـــــــره
نــــه ښـــــايي انســـــان تـــــه چــــي دبـــــل پــــــه غـــــم غمجـــــن نشـــــي
لويـــــــه بـــــــــدبختي ده کـــــــــه خـــــــوک نـــــــه ژاړي لـــــــه چاســـــــره
داســـــي بـــــــي غمـــــــي دي خــــــــداى پـــــــه هـــــــيڅ کورکښـــــــي پيـــــــدانکړي
يوکورکښــــــــي چــــــــي ويـــــــروي اوبـــــل خانـــــــدي لــــــه ليلاســــــره

حسن اونظر

ډرانـــــــــده بـــــــــداى پـــــــــه کورکښـــــــــي ښايســـــــــته ښـــــــــکلى لـــــــــيلاوه
دنظرخاونـــــــــــد خـــــــــــوک نـــــــــه و، ببهـــــــــوده پـــــــــي تجـــــــــلا وه
ډيـــــــــوه بلـــــــــــه وه دحســـــــــــن مګرعشـــــــــــق ورســـــــــــره نـــــــــــه و
بــــــــي پتنګـــــــــه ســـــــــــوزېدله شـــــــــــمع ځکـــــــــه پـــــــــــه ژړاوه
دســــــــــــــپين مـــــــــــــــــخ اودسروشونډوتوروزلفوتوروســـــــــــــــــترګو
خـــــــه قيمـــــــت اوقدرنـــــــــه و، زړه کښـــــــي مينـــــــه ددنيـــــــاوه
دښايســـــــــــت نـــــــــــوى بهـــــــــــارو، دګلزارجـــــــــــوش اوځـــــــــــواني وه
بينـــــــايي د ذوق هـــــــيڅ نـــــــه وه پـــــــه بـــــــل ډول مشـــــــغولاوه
دګـــــــــل لورتـــــــــه کتـــــــــل نـــــــــــه و، بهارخوشـــــــــــي تيرېـــــــــدلو
دمېووانتظــــــــــــار ډېــــــــــرو دمـــــــــــادي ګټــــــــــــي ســـــــــــــوداوه
دښـــــــکلا مېـــــــرمن خپـــــــه وه، دجمـــــــا ل خـــــــه قدرنــــــــه و
بصـــــــيرت تــــــــه وه محتاجــــــــه پــــــــه نظرپســـــــــي شـــــــــيداوه
مـــــــا ل دولـــــــت لـــــــه حـــــــده تيـــــــرو،واک پـــــــي خپـــــــل وهرخـــــــه ډېـــــــرو
مګـــــــــــرداد‌تش کتلـــــــــــــــو اوشـــــــــــــــعوريه تمنـــــــــــــــاوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

علم وفن هنراوشعربینا ذوق اوشعورغواړي
که په نیمه خوک پوهیږي دلیلی دغه معناوه
دمعناروح تل خپه وي دړندوناپوهوکورکښې
عرفاني نهضت مه غواړه! جامعه که نابیناوه

بهار

یو یې لوی بولي هغه بل ورته وړوکی وایي

خېته یې لویه اوکره یې وړه ده ډېره

غله یې ډېره ما ل یې ډېردی هرڅه ډېرورکړه

مزدوران وږي دي یوه بې بې مړه ده ډېره

کوټه توده ده تشناب تودی تنورتودوي مدام

هرڅه تاوده دي دګدابرخه سړه ده ډېره

دده له کوره هغه وخت خیروخیرات راوزي

چې تناره کښې خښېدلی تري پېړه ده ډېره

کوربې دی نوی کالي نوي دي موټرنوی دی

فکریې زوړدی خیا ل یې زوړ ارزو زړه ده ډېره

په یوه سوی مړی خدای نه جنتونه غواړي
له ده سره د آخرت سوداوړه ده ډېره

(c) ketabton.com: The Digital Library

ماشوم

چې نوی ګل دپسرلی ددې دنیا ومه زه
چې پاک له هرراز خیانت اوله ګناه ومه زه
زړه ته نزدې دخپلې مورغیږکښې مې ځای درلوده

دسترګوتور دزړګی سردخپل بابا ومه زه
جاروقربان به مې سل ځله په یوآن اوریده
لایق دمینې هغه وخت کښې دهرچاومه زه
دپېغلوجونولونګین سره مې لوبې کړلې
لاس به مې اچاوه ګرېوان ته بې پرواومه زه
خپل اوپردی به په نظر دمحبت لیدلم
په حقیقت کښې دتمام کلی لیلاومه زه
په ډېروسترګوکښې مې مینه دخپل ځان لیدله
په زړه کښې ګران دډېروخلقوپه رښتیاومه زه
رموزدمینې راته موړپه یونظروښوده
له ګړېدلومخکښې پوه په دې معناومه زه
چابه چې ډېرپخپلې غیږکښې اخیستم په مینه
په تش لیدو به بې خوشحا ل اوپه خنداومه زه
که لږ نظرزما دهغه وخت ژوندون ته وکړئ
دموړپه غیږکښې محبت سره اشناومه زه
که هرڅه هېرکړم عشق اومینه هېرولی نشم
سترګولیدلی محبت له زړه ویستلی نشم

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

چاچي ایښي داشین خا ل ستاپه جبین دی

زما زړه هم دهغه له لاسه شین دی

ستا اېل کښې پې سل زړونه دي پیېلی

چاجوړکړی ستا دغاړې لونګین دی

جوړه شوی پې دلمرله پلوشونه

ستادعشق پرحرارت مې دایقین دی

سورسالودې سره لمبه ده نه پوهېږم

که زما دزړه په سرووینو رنګین دی

دجما ل پرښتي ته چې جوړولې

ورلېږلی چاسلام چا آفرین دی

معجزه ته دقدرت اودخلقت یې

په رښتیا چې خدای احسن الخالقین دی

خدای دې ساته په امان له بدوسترګو
دادعا دپرښتوزمونږ آمین دی

دنازمېرمني

وروردې خواري اومزدوري کوي له پلاره سره

تاپه مستی کښې اېل وشکاوه له یاره سره

(c) ketabton.com: The Digital Library

موردې مېچنې ګرزوي خوردې منګي ډکوي

ته سورپېزوان غواړې دسروزروله هاره سره

ده غريبي خواره خواري کورکښې څه نه دي پاتې

مه کوه لوبې له درهم اوله ديناره سره

دلته دښځو په سرخاورې دي دنازمېرمنې

تايارانه ده اچولي دنيا داره سره

خبره نه پېږي ستاپه خويندومېندوڅه تېرېږي

ستاسروکاردی تمام عمرله سينګاره سره

زمونږ له حاله ځان خبرکړه په مونږ زړه وسېزه

دتن جامې سوزي زمونږ ستاله سيګاره سره

عيش وعشرت دومره ډېرپرېږده دوطن مېرمنې

مينه پيداکړه دخپل کورله کسب وکاره سره

يوزړه په لاس کښې ونيسه نورزړونه مه ځوروه

مناسب نه دی داخويونه له دلداره سره

په سراوما ل چې دوطن خدمت ته نه وي تيار

مه ګوره هيڅ دهغوخلقو له ريباره سره

ورسره مه خانده!چې خاندي په خوارانوباندې

دنازخنداکړه دوطن له خدمتګاره سره

(c) ketabton.com: The Digital Library

په لیلی پسې ځم

مکړه په ماهسې ګمان چې په دنیا پسې ځم

له خانقانه رابهرشوم په لیلاپسې ځم
چې دآشناقدرکوي هغه جانان لټوم
نه یم هغه چې به هرځای ته په هرچاپسې ځم
لوی اوواړه نه پېژنم یم دماشوم په مثا ل
څوک چې کړي مینه راسره هغه لالا پسې ځم
سرته دبام یمه روان دلوېدو ډارنه لرم
نه راستنېږم دسپوږمۍ سپینې رڼا پسې ځم
زړه مې هلک دی دپردۍ باغچې ګلونه غواړي
ددنیا غل مې مه ګڼه دګلوغلاپسې ځم
چرګوړی نه یم چې دانه پسې له کوره اوزم
لکه بلبل دګل په لوری په بوراپسې ځم
له فرعونانوځنې تښتم دمولاپه طرف
دغرونوسرته دحق نوراوتجلاپسې ځم

څومره ښه وی

چې په سپین مخ دې زلفې خورې وي

سترګې دې تورې شونډې دې سرې وي

زه یم اوته یې نازونخرې وي

څومره ښه وي، څومره ښه وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې زه حیا کړم او ته شوخي کړې

زه جرئت نکړم خوته مستي کړې

شې مهربانه اودلداري کړې

خومره به ښه وي، خومره به ښه وي

چې مې حیاشي لږ غوندې لرې

زه درنزدې شم ته واېې لرې

درته شروع کړم دعشق سندرې

خومره به ښه وي، خومره به ښه وي

چې ستا په غاړه وي امېلونه

زه دې وربل کښې ږدم ګلونه

ته راته واېې دزړه حالونه

خومره به ښه وي، خومره به ښه وي

چې درته وایم په مایې ګرانه

له ټول عالمه له درست جهانه

ته واېې نه یم دومره ارزانه

خومره به ښه وي، خومره به ښه وي

چې شم بېخوده اوهرڅه وایم

ډېره دې زیاته له حده ستایم

ته راته واېې چې زه خوستا یم

خومره به ښه وي، خومره به ښه وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

څه یم

زه بل څوک نه یمه اولاددغریبانویمه

سکنی وروردعاجزانو د خوارانو یمه

یمه له خاورونه پیداخورمه له خاوروپیدا

دلاس نیالګیِ ددې غریبودهقانانویمه

ماته آغاماته بادارماته صاحب مه وایه

ډیرویریدلی له نامه دصاحبانویمه

چې ورته بل نیسي اوبه نوربې بې آبه غواړم

وینوته تږی زه دداسې بادارانویمه

دبل زحمت کښې چې خپل ځانته راحتونه غواړي

دسردښمن ددې بې رحمه ظالمانویمه

زما په زړه کښې دبل چامحبت مه لټوئ

زه دخوارانو دډیوولو پتنګانویمه

چې شپه او ورځ په خوارغریب خپل خدمتونه کوي
ددوی خادم نه یم خادم دخادمانویمه

زما ګناه

نه مې دچاما ل خوړلی نه مې څوک وژلي دي

نه مې چاته ورک شه یاګم شو! کله ویلي دي

نوره ګناه نلرم په دې ګناه مې مه نیسه

زړه کښې مې چې پټ ظالم ته بدغوندې کتلي دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

وخت داعتراف دی ګناه خپله درته وایمه

نه بمه منکرېږه مظلومانومې ژړلي دي

داګناه دسترګو که دزړه ده نه پوهېږمه

بدمې چې لیدلی خداېږوبدمې هم ګڼلي دي

نه ومه خبرېږده مې لږ غوندې چې جګه کړه

نه دي دویلوهغه څه چې مالیدلي دي

زه یې په لیدلواو ویلوګناهګارشومه

نوربې په کولواوعمل باندې ښاغلي دي

نه بمه خاین په خیانت دنوروپوه بمه

پوهه که ګناه وي خلق ټول اوس پوهېدلي دي

داچې ډېرکاره درته ولاړدي تیټ سرونه هم

ستا مخکښې چې سم نشوه سم کله چلېدلي دي

هیڅ امیدترې مکړه که څوک ځان دتاغلام ګڼي

ماغلامانه ذهنیتونه پېژندلي دي

لوړمقام ته رسي چې بوټونه پاکوي دبل

ډېرپه دغه شغل ریاست ته رسېدلي دي

زما خوب

وربل یې ماپه خوب کښې پرېشان لیدلی دی

ستابخت خومې رقیبه دغه شان لیدلی دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

دګلو هارپه غاړه محبوباشوه راحضوره
بلبله دا وطن مې ګلستان ليدلی دی
کارغان به پکښې نه وي بلبلان به پکښې وي
باغونه به سمسوروي ماباغبان ليدلی دی
داتوره شپه به خدای کاندی په مونږ باندې سبا
سپين مخ مې چې سباغوندې روښان ليدلی دی
تعبيرېې کړی ما، په ظالمانوبه چپه شي
چپه کاکل مې خوب کښې دجانان ليدلی دی
مهاربه دې په پوزه شي دسروزروخاونده
په سروشونډودپاسه مې پېزوان ليدلی دی
زه پټې سترګې نه يمه په هرڅه اوس پوهيږم
په خلاصوسترګوباندې ماجهان ليدلی دی
عمل چې وي ازاد اوانتقادپکښې بندې وي
ماهلته دظلمونوسخت طوفان ليدلی دی
له دامه که دې خلاص کړم په قفس کښې دې اېسارکړم
صياده! ماخوڅورنګه زندان ليدلی دی
که هرېورانه وژني خيال اوفکرمې مه وژنه
په دې کښې مې وطن ته لوی تاوان ليدلی دی

انسان

زه جسم نه يمه ماروح ددې جهان وګڼه

تيټ مې مه بوله بام دخونې مې آسمان وګڼه

دخاوروګټوپه تخت ناست يم په هواکښې ګرځم

ټول حيوانات مې دي تابع ماسليمان وګڼه

تياره کښې نه يم په آسمان کښې مې ډېوه بلېږي

دآسمان واړه ملايک مې شاګردان وګڼه

(c) ketabton.com: The Digital Library

داتــــــول نقشـــــــونه دجهـــــــان اومختلـــــــف رنګونـــــــه
زمـــــــا پـــــــه ذوق او ارادې پســـــــــې روان وګنـــــــــه

پـــــه کایناتوبانـــــــدې زه هرقســـــــم لـــــــوبې کـــــوم
بحروفضــــــــامې دېـــــــوې منـــــــدې میـــــــدان وګنـــــه

شــــکایت نکـــــرم لــــه آســـــمانه خــــه ګیلـــه نلـــرم
زمـــــا لـــــه لاســـــه دفلـــــک خیـــــرې ګریـــــوان وګنـــــه

ســـره لــــه دومــــره اقتــــداره چــــې قـــــدرت راکــــړی
پـــه نـــــرې تارکښـــــې مـــــې دزلفـــــوآوېزان وګنـــــه

دښـــــکلومینه مـــــې پـــــه عقـــــل وفکرلـــــوبې کـــــوي
چـــې ســـتا وربـــل شـــې پرېشـــان ماپرېشـــان وګنـــه

دعشـــــــق پنجونـــــــه نـــــــه خلاصـــــــېږم دلښـــــــکروپه زور
دایازمینـــــــــه کښـــــــــې اسیرشهنشـــــــــــاهان وګنـــــــــه

دلیلـــــــې یواشـــــــارات بـــــــس دی دعاقـــــل دپـــــاره
دعشـــــق سوداکښـــــې لیـــــوني دېرهوښـــــیاران وګنـــــه

دعشـــــق اومینـــــې پـــــه حـــــرم کښـــــې زه لـــــوی شـــــوی یمـــــه
خـــــوک چـــې بـــې مینـــې ژونـــدکوي هغـــه حیـــوان وګنـــه

چـــــې دجمـــــا ل دېـــــوه شـــــوه بلـــــه پتنګـــــان شـــــوه پیـــــدا
لـــــومړی پتنـــــګ ددغـــــې شـــــمع تـــــه انســـــان وګنـــــه

(c) ketabton.com: The Digital Library

څه جوړشوه؟

زمادآه له حرارته دوزخونه جوړشوه
له تورلوګی نه پې داپورته آسمانونه جوړشوه

اوښکې له سترګو اوخولې زماله وچولي نه
چې توېې شوې دخدای په لارکښې جنتونه جوړشوه

چې سرمی تیټ کړخپل ګرېوان ته دمعناپه لټون
له یوه څاځکی راته لوی لوی دریابونه جوړشوه

لکه غواص چې شوم غوټه دمعرفت په قلزم
هري قطري نه بې حسابه ګوهرونه جوړشوه

دزړګي سترګې مې کړې خلاصې دجانان په لورې
شعوربیناشو ذوق پیداشو اوشعرونه جوړشوه

چې آبادی ته مې کړه مخه ټول جهان شوګلزار
له سپېروخاورونښایسته ښکلي ښارونه جوړشوه

سره او سپین ما چې په نظرد محبت ولیدل
ښکلوته هاراوپادشاهانوته تاجونه جوړشوه

مونږ کړه له خاورونه راوپورته زر په خاوروکښې و
زرو دپاره ولې مونږ څخه مریونه جوړشوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

له خپله لاسه بتان جوړکړم بندګي يې کوم

باطل خدايان راته دوهم له مضمونه جوړشوه

نه وم خبرچې څه کوم دڅه مقصددپاره

رانه په لوبوکښې اتوم څخه بمونه جوړشوه

عدالت

فرق دحق اودباطلولوی حکمت دی

ددماغ اوزړه همدغه عبادت دی

چې صادق اوخاين بېل کړي يوله بله

اوس په کار مونږته همدومره بصيرت دی

بې له علمه بې له عدله بې له رحمه

په چابانډې رواکله حکومت دی

که مې څوک په لښته ووهي ظالم دی

که قانون مې غوڅوي سرعدالت دی

ديوه شخص نوکري خوغلامي ده

لوی عزت دخپل وطن اوقام خدمت دی

چې خپل ځان ګڼې خادم دخادمانو

په دې رازښه پوهېدلی نن" الفت" دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوه ماموران

زمونږ په محله کښې يو دوه کوره ماموران دي

تنخواه اوپه رتبه کښې څه فرق نلري يوشان دي

خوراک ديوه هره شپه نرۍ وريجې چرګان دي

د ورځې کبابونه سالنونه نورشيان دي

دبل مامورپه کورکښې ماشومان ګورم چې ژاړي

پخ کړی بې پيتې وي دوی ښوروا له موره غواړي

سل رنګه نعمتونه دهغه کورکښې پخيږي

ميوې لمدې اووچې پکښې هروخت پيداکيږي

دښارمامورين واړه دهغه کورکښې عذريږي

دښې ډوډۍ صفت پې مجلسونوکښې تل کيږي

سهار بې په کاله کښې پراټې شودې هګۍ وي
په هره ورځ پيروی شيرچايونه په چرګۍ وي

دابل ماموركره كله سابه كله ښورواوي

په مياشت کښې دي يو دوه ځله نرۍ وريجې رواوي

مدام دپورورو، ورسره غم وسوداوي

يوه تنخوا تربلې نه رسيږي حال بې داوي

هغه څنګه ماموری ددې بل ولې داحال دی

دغورخاوندانونه زما دارنګه سوال دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

په کار اولیاقت کښې دی هغه ځنې بهتردی

هغه په پیسوباندې په هرځای کښې معتبردی

پخپلو سوغاتوپه لویوخلقو زورور دی

رشوت په رشوتونو هضموي داېې هنردی

کارغه دې خوري مرداري هریووايي چې بلبل دی

دپوهې صفتونه ېې کوو مګرجاهل دی

دخپل آمرپه مخکښې نه پوهېږم څه پرې کېږي

سم نشي درېدلی ډېرکرېږي اوتېتېږي

سرتیټ غاړه کږه شي لاس سینې نه نه بېلېږي

اوضاع اوحرکات ېې تیټ اوپست رامعلومېږي

زمونږ په ماموړینو کښې دارنګه ماموران شته

په دغوصفتونومدیران اوحاکمان شته

راځئ هغه ماموراوداماموره جلاکړو

دایوهرځای کښې وستایو د ابل هرځای رسواکړو

دښوبدوتمیزوکړو دحق جذبه پیداکړو

لایق اونالایق وپېژنو وطن رڼا کړو

ترڅوبه پټوو سترګې په دغسې کسانو

قلم پسې راواخلئ دوطن وېښوځلمیانو

(c) ketabton.com: The Digital Library

دحق جذبه

دحق جذبه ده چې په ځوی دپلاربوتان ماتوي

يوه سړي باندې طلسم دجهان ماتوي

دسکندرله سده ټينګ دی يوپه سله تقليد

دارازسدونه خاوندان دټينګ ايمان ماتوي

دخوف اوطمع محبت اوعداوت قيدونه

که هرچامات کړه هغه مکردشيطان ماتوي

دافلاطون په حکمت نه کېږي دحق پالنه

لښکر دظلم ومعصيت ابن عمران ماتوي

په عقل نشي لوی کارونه په جذباتوکيږي

بدنظامونه دجنون اوعشق طوفان ماتوي

دپلارنيکه په قدم مه ځه حقيقت پسې ځه!

هغه دودپرېږده چې حکمونه دقرآن ماتوي

خپلوپردونه مجردشه لحاظونه مه کړه
دحق ورمېرمراعاتونه دانسان ماتوي

خاورې اوګردونه

(۱)

که خندېږي کله جامې خپلې له خاورو

ته پوهيږي؟ چې ګردونوکښې دلارو

(c) ketabton.com: The Digital Library

راځي هسې یومېلمه له کوم هېواده
چې پې خپل کالي ښندلی په خوارو

(۲)

له کوم لوری راروان یوجهانګردو
مخ اوښت باندې پې پروت دلاري ګردو
ماوې څه دې ولېدل په دې جهان کښې
ویلې دومره شومه پوه چې جهان ګردو

(۳)

له دې خاورو شوه پيداډېرعالمونه
چې آبادې کړه لوی کلي لوی ښارونه
یوڅوورځې پې دژوندسندرې ووې
بېرته خاورې شوه اوچت پې شوه ګردونه

(۴)

کلی وران و خو باقي پې لا آثارو
یومرغه په دېوا ل ناست داپې ګفتارو
دغه زوړدېوا ل چې ګورئ په یووخت کښې
جوړونکی دکورنوپوخ معمارو

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۵)

لکه بوی چې له ګلشنه راجداشي

یابخارله دریابونوپه هواشي

یوه ورځ به هم زمونږ له خاورو دوړو

یوګرد پورته له صحرانه ددنیا شي

فرداوملت

(۱)

په زرګونوکلوژوندکړي ملتونه

په قرنو قرنو خملي وي ولسونه

د افرادو دعروج هسې مثال دی

لکه وي چې دریابو نوکښې موجونه

(۲)

په اسلام کښې فردتابع دجمعیت دی

دملت اجماع قانون دشریعت دی

پس دخدای اودرسول له امرونهی

دښوبدومعیارفکردملت دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

علم اوپوهه

(۱)

بصیرت اوعلم نشته په کتاب کښې
که څه نه وي دمغزوپه پېچ وتاب کښې
علم او پوهه بل شی نه دی بینايي ده
خوشې ناست يې پټې سترګې په محراب کښې

(۲)

پوهه تول راوتلی له مغزوده
هسې نه چې په دې ډېروکتابوده
په نظرکښې که دقت صحیح سنجش وي
علم زېږنده دغسې کتوده

سړيتوب

دتوتيانولو وينه دامعلومېږي
چې خبروباندې څوک نه سړی کېږي
سړی نه دی چې يې کاردسړو نه وي
په خبروکه هرڅوموره ښه پوهېږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

همدردي

پتنګ نه دی په ډیوه چې ستي نشي

بلبل نه دی چې په ګل فریادي نشي

زړه بې مه بوله تورکانی دصحرادی

په لیدو د زخمي زړه چې زخمي نشي

سیاست

سیاست دمطلب سرته رسول دی

په تدبیراوفکربانـدې کارکول دی

خپلو ټولو کوښښو خپلو نقشو نه

مستقیمه نتیجه نه اخیستل دی

بې قدري

لکه ګل دبیابان هسې لویږم

څوک مې نه ویني په سترګوچې څه کېږم

دښایست قدرمې هیچاسره نشته

دانسان وتش نظرته هوسیږم

(c) ketabton.com: The Digital Library

ديمركراسي

پرستش ديوه تن بت پرستي ده

دمسلک پيروي لويه ازادي ده

په کوم ځای کښې چې يوفکرکړي کارونه

هلته خوشې مهمل لفظ ديموکراسې ده

دروح اطمينان

هغه ځای کښې وي دژوند واړه خوندونه

چې څوک نه ويني څه زجربې قانونه

اطمينان دروح اوفکرهلته بويه

چې اصول اوقوانين کوي کارونه

صبر

(۱)

ځينې وايي صبرغم کښې نه ژړل دي

داولادپه مړينه ږيره نه شکول دي

که صحيح معنايې غواړې زما جانه

په سختيوکښې دخپل ځان نه بايلل دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۲)

صابرنه دی که زحمت نه څوک وېرېږي
یا هرشي ته لکه وورکی هوسېږي
بې صبري ده چې بېځایه خوشحالی کړی
یاڅوک زیات له ضرورته په قارېږي

ددنیا قانون

یوه ورځې سحرووي په خنداکښې
داقانون مدام جاري دی په دنیاکښې
چې ضعیف دزورورخواکښې ورکېږي
لکه ورکه چې سپوږمی شوه دلمرخواکښې

یوسف اوزلیخا

ته یوسف نفسي ارزو دې زلیخاده
ستاپه برخه غلامي ددې لېلا ده
که خپل ځان دې ورنه خلاص کړپادشاهي ده
که یې خوښې ته ځان وسپاري ګناه ده

(c) ketabton.com: The Digital Library

فکر او مینه

مینــــــــه تـــــــل اوســــــــي دزړولانـــــــدې کوروکښـــــــې
فکــــــــــــــــــــــــــروي ددماغونوبنګلوکښـــــــــــــــــــــــې
پــــــه لوړکورکښـــــــې کــــــه څـــــه عقـــــل فکـــــر غـــــواړي
محبـــــــــــــت مـــــــــــه لټـــــــــــوه لوړوقصروکښـــــــــــــې

آشنايي

لــــــه غموســـــــره مـــــــې هــــــــومره آشــــــنايي شـــــــوه
چـــــــې پـــــــې اوس راتـــــــه مشــــــکله جــــــدايي شــــــوه
لــــــه ترخـــــــو زره نــــــه صــــــبرېږي چــــــې عـــــادت شـــــي
دښـــــمن هـــــم ســـــړی تـــــه خورشـــــي چـــــې يـــــاري شـــــوه

فکر او کار

(۱)

چـــــــې لــــــه لـــــــري ســـــــړی کانــــــدي سنجشـــــــونه
کارتـــــــه نـــــــه رانـــــــزدې کېـــــــږي کـــــــړي فکرونـــــــه
لـــــــــــــــــه دي فکراوسنجشـــــــــــــــــه پيـــــــــــــــــداکيږي
دماغونوکښـــــــــــــــــې سودازروکښـــــــــــــــــې غمونـــــــــــه

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۲)

بې له فکرچې څوک کارکړي خوشې زيارکړي

چې بې کاره کړي فکرونه ځان به خوارکړي

چې عمل اوفکريوله بله بېل شي

عمل خوارشي فکر ورکه سمه لارکړي

بې خبري

(۱)

په ګودرپېغلومنګي خپل ډکول

يومنګی دډکېدووخت کښې ويل

تړي نه يواوبه څکوخونه پوهيږو

چې څه رازبه وي دتړی اوبه څکل

(۲)

په رښتيا چې څوک منګی غوندې ډکېږي

ورو ترږوله احواله څه خبرېږي

په کندوانوڅوک پوره نه شي اچولی

که په لوره دخوارانو نه پوهيږي

علت اوسبب

هسې وايي سوی پتنګان

چې مونږ پېژنو سېزونکی دخپل ځان

مونږله شمع، شمع اورله تيلی واخيست

(c) ketabton.com: The Digital Library

تیلـــــــی واخیســـــــــت اورلـــــــــه لاســــــــه دانســـــــان

دهقانه

(۱)

ســـــــــتا دلاس ګـــــــل تـــــــه بلبلــــــــه خوشـــــــــحالېږي
ســـــــــــتاله باغـــــــــه دبهارورمـــــــــــه تـــــــــــاوېږي
ښایســـــــــته جـــــــوني ږدي ســـــــتاګلان وربـــــــل کښـــــــې
بوراګـــــــــــان دي پـــــــــه ګلونـــــــــــو تېرېـــــــــــږي

(۲)

ګـــــــوره پـــــــري نـــــــږدې داځمکـــــــه هســـــــې شـــــــاړه
دنیـــــــــاده ســـــــــتا دغـــــــوايي پـــــــــه ښـــــــــکرولاړه
نـــــــن ملاتیتـــــــه کـــــــړه خپـــــل کارتـــــــه غفلـــــــت مکـــــــړه
بیـــــــا پخپـــــــل چمـــــــن کښـــــــې ګرځـــــــه هســـــــکه غـــــــاړه

شعر

چـــــــې پـــــــه جهـــــــان کښـــــــې نـــــــوراني روښـــــــانه لمرپیداشـــــــو
فکـــــــر او ذوق ســـــــره یوځـــــــای شـــــــوه ښـــــــه نظرپیداشـــــــو
ښایســـــــــت پـــــــې ولیـــــــده دعشـــــــق پکښـــــــې اثرپیداشـــــــو
لـــــــه دغـــــــو ټولونـــــــه بیاشـــــــعراو هنرپیداشـــــــو

مات کوډی

(۱)

دګودرپـــــــه غـــــــاړه پـــــــروت و مـــــــات کـــــــوډی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ویلی زه وم روغ منګی کلال جوړکړی

دلته لوبوکښې زه مات یوه ځلمی کړم

یوې پېغلې په اوروومه راوړی

(۲)

دجهان هره ذره کښې عشق عیان دی

مات کودړی سره هم دعشق داستان دی

ډېرمین په دې کودردي یوځای شوي

ډېرمنګي دلته مات شوي لنډبیان دی

خوشحالي

کوروکلي کښې سکوت اوقراري وه

چې کتل مې په کوخوکښې خوشحالي وه

یوناڅاپه راپیداکوم لیونی شو

ماشومان ورته راغونډشوه خوشحالي وه

تور او سپین

که مې سرشې دهاتي له پښولاندي

که له پاسه مې راغورځوي دلاندي

تورته سپین نشم ویلی سپین ته تورزه

(c) ketabton.com: The Digital Library

داامیدي څوک له مانه هیڅ نه کاندی

(c) ketabton.com: The Digital Library

شعراو حکمت

(۱)

په رڼا کښې دلمرخومره لوی حکمت دی
ژوندپاره ډېرضروردا حرارت دی
مګرګوره دآسمان سپینې سپوږمۍ کښې
خاوند اینبې دجمال شعري کیفیت دی

(۲)

په رڼاکښې که دلمردژوندګوهرشته
دسپوږمۍ رڼا کښې بل کیف و اثرشته
په جهان کښې دي ضروردواړه څیزه
ځکه دلته شپه او ورځ شام وسحرشته

سپین او تور دیوان

(۱)

چې څه کړی په جهان کښې سلیمان دی
مالیدلی په قدرت کښې دانسان دي
په رښتیا که ته څه کاروڅنې واخلې

(c) ketabton.com: The Digital Library

شپي او ورځي هغه سپين اوتوردپوان دي

(۲)

څه چې غوښتی سليمان دسبا ښارنه
ته يې مومي دسبا ورځي له کارنه
دبلقيس تخت به دسترګو رپ کښې راوړی
دا اميدکېږي دشپو ورځوله زيارنه

حقيقت

(۱)

کبان وايي ژوندپيدادی له دريابه
سمندروايي چې دی داورله تابه
لټوي يې دهوامرغان هواکښې
حقيقت ورک دی ددهرله کتابه

(۲)

بلبل وايي د ګل رنګ دی دستايلو
نسيم وايي خوشبويي بويه دورلو
فيصله درنګ وبوی شوله مشکله
سرګردانه کړ نسيم شوردبلبلو

(۳)

ځينې وايي غوټۍ خاندي هوسيږي
زره تنګی نه نجات مومي چې غوړيږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځينـــــې نـــــوروايي لــــه ډېـــــرې زړه تنګـــــى نـــــه
زړه يـــــې چـــــوي اوګريـــــوان يـــــې څيـــــرى کېـــــږي

ثواب

دبـــــــــــــــــــډاى ثـــــــــــــواب دورى مـــــــــــــــــــېرو ل دى
دفقيرثـــــــــــواب روژې خــــــــــــــداى تـــــــــــه نيـــــــــــو ل دى
غــــــازي وژنـــــــــې بــــــــل ســــــــېرى ثـــــــواب دپــــــاره
دشـــــــــهيدثواب خپــــــــل ځــــــــان پــــــــه بــــــــل وژ ل دى

دشاعرشعار

پــــــه سرکښـــــــې فکــــــــردوطن پــــــه زړه کښـــــــې مينـــــه ديــــــار
دزوراوظلــــــــــــــم لــــــــــوى دښـــــــــــمن دازادى طرفــــــــــــدار
پــــــــه حـــــــــق ويلومــــــــــاتوي بــــــــــت اوطلســــــــــم دډار
شــــــــاعر دپـــــــــاره مناســــــــب دى همدغســــــــــې شــــــــعار

(c) ketabton.com: The Digital Library

دالفت پیژند ګلوي او ژوند پېښې

ګل پا چاالفت په ۱۲۸۸ هجري ش ۱۹۰۹ ع کښې دلغمان د عزيز خان په کځ کښې زېږېدلی دی.
پلار يې ميرسيد پاچا اونيکه يې سيد فقير پاچا دی.
په ۱۳۱۴ کښې د انيس په اداره کښې کاتب شو.
په ۱۳۱۵ کښې د انجمن ادبي غړی.
په ۱۳۱۶ کښې د انجمن ادبي له غړيتوب سره د زيری د جريدې چلوونکی هم و.
په ۱۳۱۸ کښې د پښتو ټولنې د صحافت د مدير مرستيال.
په ۱۳۱۹ کښې د پښتو ټولنې د لغاتو او قواعدو د څانګې مدير.
په ۱۳۲۰ کښې د اصلاح د ورځپاڼې مشاور او بيا د پښتو ټولنې عمومي مبصر او د کابل مجلې چلوونکی.
په ۱۳۲۵ کښې د اتحاد مشرقي (ننګرهار) د جريدې مدير.
په ۱۳۲۷ کښې په ننګر هار کښې د قبايلو عمومي مدير.
په ۱۳۲۸ کښې د جلال آباد د خلقو له خوا د ملي شورى په (۷) مه دوره کښې وکيل شو او په ملي شورى کښې د دوهم معاون په حيث وټاکل شو.
په ۱۳۳۱ کښې د لغمان د قرغيو خلقو د شورى اتمې دورې ته وکيل وټاکه.
په ۱۳۳۴ کښې د جلال اباد له خوا د لويې جرګې وکيل وټاکل شو.
په ۱۳۳۵ کښې په لومړی رتبه د پښتو ټولنې رئيس مقررشو او د پوهنى دوزارت د عالي شورى په غړيتوب ومنل شو.
همدارنګه د حقوقو دپوهنځی او د ادبياتو د پوهنځی د پښتو استادي هم ورپه غاړه شوه.
په ۱۳۳۸ کښې د افغان او شوروي د دوستۍ ټولنې رئيس هم شو.
د ۱۳۳۰ د جوزا له مياشتی د ۱۳۳۲ د عقرب تر آخره د اولس د ملي جريدې د امتياز خاوند هم و، چه د ليکوالۍ ډېر زيات کار د ده په غاړه و او د فارسی اوپښتو مضامينو په ليکلو اوتهيه کولوکښې ئې درنه برخه درلوده چه ډېرې زياتې مقالې يې په دې جريده کښې په مستعارو نومو اوېې نومه يا د ادارې په نامه نشر شوې.

د ده چاپ شوی لوی او واړه کتابونه دادي:

۱- دپسرلی نغمه.
۲- بله ډيوه.
۳- لغوي څېړنه.
۴- پښتو سندرې.
۵-عالي افکار.
۶- څه ليکل يا ليک پوهه.
۷- ادبي بحثونه.
۸- پښتوکلی پنځم جلد اول ټوک.
۹- پښتو کلی پنځم جلد دوهم ټوک.
۱۰- د آزادۍ پيغام.
۱۱- غوره اشعار.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۲- لوړخيالونه او ژور فکرونه.

۱۳- منطق.

۱۴- غوره نثرونه.

۱۵- املاء او انشاء.

۱۶- ليکوالی (املاء او انشاء) دوهمه طبع چه له پخوا نه پکښې ډېر زياتوالی راغلی دی.

۱۷- نو سبک او نوی ادب.

۱۸- د زړه وينا.

هغه کتابونه يې چه تر اوسه نه دي چاپ شوي.

۱- نوی څرک (دپښتو لغاتو مقايسه له نورو ژبوسره).

۲- څه ګورم او څه اورم؟

۳- اجتماعي نظريات.

۴- ښه لمسون.

۵- د ټولني علم (ترجمه).

۶- د موفقيت لار (ترجمه).

نورو هيوادو ته رسمي سفرونه:

۱- د ۱۳۳۲ د حمل په ۳ مه د يوه هيئت په مشرۍ پېښور ته تک د رحمن بابا د قبر جوړولوپه غرض.

۲- د ۱۳۳۲ د ثور په ۲۸ مه د يوه کلتوري هيئت په مشرۍ اتحاد شوروی ته تک د کلتور د وزارت په بلنه.

۳- د ۱۳۳۲ د اسد په ۲۹ مه د يوه هيئت په غړيتوب مونشن ته تک د مستشرقينو په ۲۴ مه کانګرس کښې د شمول په غرض.

۴- د ۱۳۳۷ د ميزان په ۳ مه تاشکند ته د يوه هيئت په غړيتوب د اسيائي او افريقائي ليکوالو په کنفرانسونوکښې د ګډون په غرض.

۵- ۱۳۳۹ د ثورپه ۸ مه د يوه هيئت په مشرۍ اتحاد شوروي ته تک د دوستۍ ټولني په بلنه.

۶- ۱۳۳۹ د اسدپه ۱۵مه د يوه هيئت په مشرۍ مسکو ته تک دمستشرقينو په ۲۵ مه کانګرس کښې د ګډون په غرض.

۷- د ۱۳۴۰ د ثور په ۹ مه د يوه هيئت په مشرۍ اتحاد شوروی ته تک د دوستۍ ټولني په بلنه.

په دغو سفرونوکښې يې دا ځايونه ليدلی دی.

مسکو- لينن‌ګراد- سوچی- باکو- دوشنبه- تاشکند- کيف- ولګا ګراد- تفليس- سمرقند- مونش- تهران- پېښور.

په دې سفر ونوکښې يې په رسمي دعوتونوکښې ډېرې وينا وې کړی اوکنفرانسونه يې ورکړيدی.

پای

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

د زړه وینا

دالفت اشعار

www.ulfat.de

(c) ketabton.com: The Digital Library

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library